

የኢትዮ-አዲስአበባ ከልተዋ መንግዶት ኢንඝነරියා අඩංගුමෙන්ත በ.፲

Amhara National Regional State Industry and Investment Bureau

በኢትዮ-አዲስአበባ

ቀጥር አ.ን/ክ.ን/-.፳/-.፭፭፭

Ref.No

ቀን 13/10/2015 ዓ.ም

Date

ለ----- በ.፲/ከማኑ/ከርጋሪሽ/ ዘ/ቤት

በኢትዮ-አዲስአበባ

ለ----- የኢትዮ-አዲስአበባ ከተማ አስተዳደር እ.ን/ክ/መ/ሮ/፪

ገዢ፡- የተሰኞ መመሪያ ስለመሰኗት

ከዚህ በፊት በበ.፲ው የተዘረዘሩ መመሪያ ቁጥር 01/2013 በት.ግ/፲፬ ወቂት በተነሳ የግልጽነት ጥያቄዎች መሰረት መብራሪቱ፣ መከተትና መሻሻል ያለባቸው ሁሉዎች እንቅስቃሴ መኖራቸው ይታወቁል፡፡

በመሆኑም በ.፲ው ከዚህ ቀን በ.፲/ከማኑ/ከርጋሪሽ/ ዘ/ቤት የተገኘውን ለአንበሳት-መንግድ ፍሰት ምክንያት ለመፍጻር እንዲያመች የዘመኑና ከተማዎን ሁሉበና አስተዳደሩት በማካተት፣ እንዲሁም በፊት በ.፲ው በተ.፲ በቀጥር የኢትዮ-ማር/ማግ/281/መመ-1 በቀን 16/09/2015 ዓ.ም በተቀራረብ ይሰጠው የቀረቡ መ.ያዊ አስተዳደሩትን እና ከለለው ሁኔታ የሚፈጸመ እንዲያደርግ የተሰጠትን ማስተካከያዎች በማካተት መመሪያውን አሻሻል የለከ መሆኑን አያጠቃቃን፣ ከዚህ ቀን ይጠና የተሰኞው መመሪያ መሰረት ተግባራትን እንደታከናወነ እናሳሳቢነትን፡፡

“ከመለያው የ.፲”

የኢትዮ-አዲስአበባ
በ.፲ የተሰኞው

ቻልበት

- ለኢ.ን/ክ/መ/ሮ/፪ ዓ.ም ይለፈ
- ለኢ.ን/ክ/መ/ሮ/፪ ዓ.ም ይለፈ

ኢ.ን/ክ/መ/ሮ/፪

መመሪያ ቁጥር 04/2015

በኢትዮ-ብንፃ-ወጪ ከልላዊ መንግሥት ኢንድስትሪዎች እንሰነትመንት በር
የኢትዮ-ብንፃ-ወጪ ኢንድስትሪዎች ተርሱኝና ለመመልመልና የመሥራያ
ቦታ/መራት/ መጠን ወሰኖ ለመሰጣት ተሽከለው የወጣ መመሪያ

በኢትዮጵን የአምራች አንቀሳተኞች ኮርፍ በተገበው መንገድ በመደገፍና በማጠናከር የከልለን
አካውሃ ከፍ እንዲል ለማድረግ፤

ተመርጋቢ የህንጻ አነስተኛ፣ መከከለኛና ከፍተኛ አምራች አንቀሳተኞችን በማቋቋም፣
በማስፈጸሚነትና በማሰራት የከልለን በለም የእንደቱን አካውሃ ለደ ይረዳ በማሽንጫር በየደረሰው
የሚገኘውን የአብረቱ-ሰብ ከፍ ተጠቁማ ማድረግ ተገበ በመሆኑ፤

በአካውሃው ኮርፍ የለው አስተዋጽኑ ለያዘረዝኝ የሚችሉ የአምራች አንቀሳተኞችን በሌላ ሆኖታ
ለመደገፍ፤ ለአንቀሳተኞች ለማት አገልግሎት የሚወል የተፈጥሮ ሁብትና መሰረት ለማት
አቅርቦትን /መንገድ፤ ወጪ፤ መብረት/ ለተገበው ዓለማ በቀጣና ወጪታማ በህንጻ መንገድ ጥቃና
ለይ እንዲወል ለማድረግ፤

ወደ ተቀናዣ አንቀሳተኞች ፖርክ፤ ሆ-ለ-ገብ አንቀሳተኞች ፖርክ፤ ከህ-ለ-ገብ አንቀሳተኞች ፖርክ
ወጪ የሚገባ የአምራች አንቀሳተኞች ፖርክ ለመመልመልና የበታ መጠንን ለመወሰን በርሃው
የሚፈልጎችውን ተግባሩት ለይቶ ማስቀመጥ አስፈላጊ በመሆኑ፤

ቀድሞ ሌላ በበርሃው የተዘጋጀው መመሪያ ቁጥር 01/2013 በትግበራ ወቂት በተነስት ጥያቄዎች
መሠረት መብረራት፤ መከተትና መሻሻል ያለበትው እንቀጽ በመኖራቸው፤

በዚህም መሠረት ወደ ተቀናዣ አንቀሳተኞች ፖርክ፤ ሆ-ለ-ገብ አንቀሳተኞች ፖርክ፤ ከህ-ለ-ገብ
አንቀሳተኞች ፖርክ ወጪ የሚገባ የአምራች አንቀሳተኞች ፖርክ ለመመልመልና የበታ መጠን
ለመወሰን በርሃው የሚፈልጎችውን ተግባሩት ለይቶ ማስቀመጥ አስፈላጊ በመሆኑ የእብነው
አንቀሳተኞና እንሰነትመንት በርሃው የአማራ በኋላዊ ከፈላጊ መንግዶት የተስተላው የአስፈላጊ አካላት
አንቀጽ ማቋቋሚያና ስልጣን ተግባሩት መወሰኝ አዋጅ ቁጥር 280/2014 እንቀጽ 11 30-ሰ
አንቀጽ 1/ሰ በተሰጠው ስልጣን መሠረት ይህን መመሪያ አሻሻለ አውጥቷል፤

ክፍል አንድ መቻላለ

1. አዋጅ ሰດ

ይህ መመሪያ “የኢትዮጵት አንቀጽነት ትርጓሜዎችን ለመመልመልና የመሥራይ ቤታዊ/መጋገጧ ወሰኖ ለመከበት ተሳሳቢው የወጣ መመሪያ ቁጥር 04/2015” ተብሎ ለጠቀስ ይችላል::

2. ትርጉም

የቩሉ አግባብ ለሌላ ትርጉም የሚያስጠው ካልሆነ በከተማው በዘመኑ መመሪያ ወሰኑ

- (1) “አዋጅ” ማለት በፌዴራል መንግሥት የወጣው የኢትዮጵት አንቀጽነት አዋጅ ቁጥር 1180/2012 ነው::
- (2) “በርሃ” ማለት የኢትዮጵት በፊዴራል ከፈላጊው መንግሥት አንቀጽነት አንቀጽነት በርሃ ለማንኛ:: በዚህ የተደረገው መዋቅሪዎችን ይጨምራል::
- (3) “ክርክሩ” ማለት የኢትዮጵት በፊዴራል ከፈላጊው መንግሥት አንቀጽነት ትርከት ለማት ክርክሩንን እና በዚህ የተቀቀሩ ተቋማትን ያመለከታል::
- (4) “የኢትዮጵት ካለበትር ማጀከል” ማለት ከሁለተኛ አንቀጽነት ትርከና ከተቀናዣ አንቀጽነት ትርከ ተሰሳር ለፈጥር የሚችል የኢትዮጵት ዕድገት ዓለማችን እና መንገዶች:: ወሄ:: የኢትዮጵት ክርክሩ:: የኢትዮጵት ክርክሩ ማጀከል አገልግሎትና የመሰሰለት አስፈላጊ የመሠረት-ልማት አውታዊ ተመልተውለት ጥሩ ዕቃዎችን ተቀብለው በከሳሽ ለመርመር የሚችል አነስተኛና መካከለኛ አንቀጽነት ማቋረጥ የሚችል የሚችል የሚችል የሚችል የሚችል የሚችል የሚችል የሚችል ነው::
- (5) “የንግድ የፋይናና የኢትዮጵት ተሰሳር” ማለት የግብርት አቅራቢነትና የግብርት ተቀባዩነት ተሰሳር ማለትም በአካባቢው የሚመራተውን የግብርናና የኢትዮጵት ወጪት በግብርትነት የሚመቀም:: የኢመራተውን የግብርት ለሰራው አንቀጽነት ማቋረጥ የሚችል የሚችል የሚችል ነው::
- (6) “የለቀለት የኢትዮጵት የግብርት” ማለት ማሻሻን ወይም መሠረቶን ተጠቁዋሚ ጥሩ ዕቃን ወይም በከሳሽ የተቀነበበ የኢትዮጵት ወጪትን በማቅነባበር የመጠን:: የቀርብ ወይም የይዘት ለውጥ በማድረግና በማሻሻል ለውጥ ጥቦ ወይም ለተጠቁዋሚ የሚቀርብ የግብርት ነው::

- (7) "በኢትዮ የለቀለት ፈርማ" ማለት ማሽንን ወይም መሆኑን ተጠቁጥ ጥሩ ዕቅን በመጣቀም የመጠን፣ የቅርብ ወይም የይዘት ለወጥ በማድረግና በማሽኑ ለሌሎች አንቀስተኛውን በግብጽነት የሚያገለባ ፈርማ ነው፤
- (8) "ሁለ-ንብ አንቀስተኛ ፈርማ" ማለት ከተቀናዣ የአንቀስተኛ ፈርማ ወጪ ያለ ሆኖ ሁለም አይነት አንቀስተኛውን የሚቻቃሙት፣ በየዘርበታው የሚደረግበትና አሰራር መመረጥ ልማት የተማለለት የአንቀስተኛ ክልከተር ወይም የአንቀስተኛ በንድ እና የአንቀስተኛ ስራታን የያዘ ፈርማ ነው፤
- (9) "የተቀናዣ አገሪ-አንቀስተኛ ፈርማ" ማለት በከልል ደረጃ በልክ ሁኔታ የግብርና ፈርማቸን የሚጣቀም የአገሪ-ጥርሰሳንን አንቀስተኛ ፈርማ ነው፤
- (10) "እነዚህ አምራች አንቀስተኛ" ማለት የአንቀስተኛውን ባለቤት፣ የበተ-ሰበት አባላትና ተቀባሪ ለራተኞችን ማምር h11 እስከ 50 ለምችን ባቂመንት የሚያስማራና የጠቅላላ የሂጻት መጠኑ ከብር 600,001 እስከ 10,000,000 በብር (ከከልት መቶ ሆህ አንድ በብር እስከ ከብር ማረጋገጫ በብር) የሆነ አንቀስተኛ ነው፤
- (11) "መከከለኛ አምራች አንቀስተኛ" ማለት የአንቀስተኛውን ባለቤት፣ የበተ-ሰበት አባላትና ተቀባሪ ለራተኞችን ማምር h51 እስከ 100 ለምችን ባቂመንት የሚያውራና የጠቅላላ የሂጻት መጠኑ ከብር h10.000,001 በብር እስከ 90,000,000 በብር (ከከልር ማረጋገጫ አንድ በብር እስከ 90 ማረጋገጫ በብር) የሆነ አምራች አንቀስተኛ ነው፤
- (12) "ከፍተኛ አምራች አንቀስተኛ" ማለት የአንቀስተኛውን ባለቤት፣ የበተሰበት አባላትና ተቀባሪ ለራተኞችን ማምር h100 በላይ ለምችን ባቂመንት የሚያውራና የጠቅላላ የሂጻት መጠኑ ከብር h90,000,000 በብር (ከዚህ ማረጋገጫ በብር) በላይ የሆነ አምራች አንቀስተኛ ነው፤
- (13) "የውጭ ፈርማ" ማለት በአገር ወሰጥ አንቀስተኛውን ተመርቶ ለውጭ ገዢ የሚቀርብ ስሞት/ፍርማ ነው፤
- (14) "ጥላንት ሌይ አውጥ" ማለት በአንድ ፍብርና ወሰጥ ያለትን የሚገኘው ክፍለው፣ የሚገኘው ማሽናች፣ ቁጥቀለች፣ አገልግሎት የሚሰጠ ክፍለውን ማለትም የጥሩ ዕቂ ማስቀመጣ፣ የፍርማ ማስቀመጣ፣ የጥንና ክፍል፣ መጠናና ማውራጃ በታን፣ የሰነድ በታን፣ የሰነድ ክፍል፣ ለአካርን፣ የመዘናና ክፍልን፣ የጥበቃ ክፍልን፣ የመከናና ማቆማያ የመሰረት በሥራዎት በማደራሻ ለአንቀጽንና ክፍልና ማሽናር የሚያስፈልጋቸን የበታ ስራት በማስለት

፪.ብርሃው በየመርት ጥራትም ሆነ ማለት ውጤታማን እንዲሁም የሚያስተኞል የበታ አይደደቻት ነው፤

- (15) "ማሽን ሌይ አውት" ማለት ለመርት ማጥረቃቸ የሚያሳላት ማሽኑቸ የሚያረርሙት፤ ለዕለታዊ ፍቃታ የሚሆነ ጥሩ ዕቃዎች የሚቀመጥበትና ለመራተኞው እንቅስቃሴ የሚያሳሉ የበታ ወይም ወመራት ማስኅንድ በክል ማከተር ሲቀት ነው፤
- (16) "አጥልና እንዲስትር" ማለት ማንኛውም የንግድ ተግባር ሆኖ በጥተር ተደል የሚገኘች ወይም ለማጥረቃት የሚያገለጾለ ችግኑቸ፤ ማሽን፤ ቴክኖሎጂና የሰው ትደልን በመጠቀም ጥርት የሚጥረቁት እና አገልግሎት መሰጠትን ይጨምራል፤
- (17) "የቴክኖሎጂ ትግግር" ማለት ዕቃዎችን ከመስተ ወይም ከማከራየት ውጤ ሆኖ የሚረሩትን ለማጥረቃት ወይም የእመራረት ሂደትን ተግባራዊ ለማድረግ ወይም ለማሽኑል ወይም አገልግሎት ለመሰጠት የሚረዳ ለመራት ያለው ዕወፍት ማስተላለፍ ሌሎን የሥራ ከመራር እና የቴክኒክ ዕወፍት፤ የግብር እና ቴክኖሎጂዎም የሚጨምር ሌሎን፤ ዕቃዎችን በቂ ለመስተ ወይም ለማከራየት የሚደረግን ዓንኞችን አይሰጠም፤
- (18) "ገምጭ ከሚቻች" ማለት መካከለኛ እና ክፍተኛ አጥልና እንዲስተረዱው የሚመራው በታ እንዲሰጣቸው ያቀረቡትን ጥያቄ መንገዱ በማድረግ የሚመራው በታ አሰጣጥንና መጠንን ገምገም ለበርው የውሳኔ ሁሳብ ለማቅረብ የተቋቋሙ ከሚቻች ነው፤
- (19) "በንክ ትራንካክነት" ማለት በፋይኝን ተቆም ወሰኑ በተወሰን ጉቢ የሚታየውን የገንዘብ ባለና ውጤ ለማስለት የበሆሣቺን አቅም ለማቆቻና መናማ የሆነ የገንዘብ እንቅስቃሴ መኖሩን ለማረጋገጥ የሚጠቅም ለነድ ነው፤
- (20) "እንድ ባንክ" ማለት በፋይኝን ተቆም /በንክ/ ውጤ ከመቅላለ ጉቢ ሌይ መቋላለ ውጤ ተቀኑል የሚታይ ሂሳብ ስሌት ነው፤
- (21) "ዘመን አከመንት" ማለት በፋይኝን ተቆም /በንክ/ ውጤ ሌሎች ተስተካክለ ጉቢ እንዲደንቀሳቀስ ለበርው ተግዳ የሚቻይ የቅንክ ሂሳብ ቁጥር ነው፤
- (22) "ባለሁበት" ማለት አትዋኩያ ውስጥ ክጥታል ሥራ ሌይ ያዋለ የአገር ውስጥ ውጤ ወይም የውጤ ባለሁበት ነው፤
- (23) "የአገር ውስጥ ባለሁበት" ማለት አትዋኩያ ውስጥ ክጥታል ሥራ ሌይ ያዋለ፡
ሀ) አትዋኩያዊ ካር፡
ለ) መልኩ በመልኩ በኢትዮጵያዊ ካር የተያዘ አትዋኩያ ውስጥ የተቋቋሙ ይርሱት፤
ሐ) መንግሥት፤
መ) የመንግሥት ያልማት ይርሱ፤

- መ) አገባብነት ባለው ስር የተቋቃሙ የአበረት ሥራ ማግበር;
- ሪ) አገባብነት ባለው ስር ወይም አትጥቅም ባረሰቀችው ዓላማ-አቀፍ ስምምነት
መሠረት አንድ አገር ውስጥ ባለሁበት የተቋጠረ የውጭ አገር ካር ወይም ይርሱት;
- ሐ) በዚህ አንቀጽ 30-ሰ አንቀጽ 23 ካልደል ተሸ (ሀ) እስከ ፲) በተመለከቱት
ቦማቻቸውም መካከል በታራ አትጥቅም ውስጥ የተቋቃሙ ይርሱት;
- ሻ) የኢትዮጵትመንት አዋጅ ቁጥር 1180/2012 ሌዕማ የአገር ውስጥ ባለሁበት እና
አሁንም አትጥቅም ውስጥ በሥራ ላይ ያለ የውጭ አገር ካር ወይም ይርሱት;
ውይም
- ፪) ከዚህ በላይ በፈልጊ ተሸ (ሻ) መሠረት የኢትዮጵትመንት ሂቋድ የተሰጠው
የአገር ውስጥ ባለሁበት አንበሳትመንትን በተመለከተ በቋ ሆኖ በዚህ 30-ሰ
አንቀጽ የተመለከተውን የውጭ አገር ካር ተወለች ነው;

(24) “የውጭ ባለሁበት” ማለት የውጭ ካቴታል ወደ አትጥቅም በማስተካት ሥራ ላይ ያዋሉ-

- ሀ) የውጭ አገር ካር;
- ለ) የውጭ አገር ካር በባለቤትነት የተሰተሩበት ይርሱት;
- ሐ) በማንኛውም ባለሁበት ውጭ አገር የተቋቃሙ ይርሱት;
- መ) በዚህ አንቀጽ 30-ሰ አንቀጽ (24) ውል ተሸ (ሀ) : (ሐ) ወይም (ሐ)
በተመለከቱት ማኅቻቸውም ባለሁበት መካከል በታራ የተቋቃሙ ይርሱት ወይም;
- ወ) አንድ ውጭ ባለሁበት መቆጠር የፋይነት መደበኛ ነዋሪነቱ ውጭ አገር የሆነ
አትጥቅም ነው;

(25) “ግንባታ መቻመር” ማለት በበታው ላይ ለመሥራት ካተፈቀደው ገንባታ ወይም ሆንዳ
በያንስ የመሠረት ሥራ መሥራትና የከለን ገንባታ ለማከናወን የሚያስተላ የከለን በረቶች
የማቻቸው ሥራ ማጠናቀቁ ነው;

(26) “ግንባታ ማጠናቀቁ” ማለት በሌላ የተፈቀደ በታ ላይ አንዳንዶ የተፈቀደን ገንባታ
በተሰጠው የግንባታ ሂቋድ መሠረት መሳሪ በሙሉ መሥራትና ውጭ ውጭ አገልግሎቶች
ተማሳተወለት ለአገልግሎት ነገሮ ማድረግ ነው;

(27) “ሰው” ማለት የተፈጥር ሰው ወይም በእነ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው;

(28) በዚህ መመሪያ ውስጥ በዚህ የተገለዥ ማኅቻቸውም ይንጋጌ የሰትንም ዓይ
ይጨኝሶል::

3. የተፈጥሮች መሰን

ይህ መመሪያ በንጂርያ ሆነ በከተማ ወደ ሁሉ-ገብ አንቀስትና መንዳር/TCኩ፡ ከሁሉ-ገብ አንቀስትና መንዳር/TCኩ ውጤ፡ አንቀሱም የተቀናዣ አንቀስትና TCኩ በለማባቸው እና ወደ አቶም በሚለማባቸው ከተሞች/ወረዳዎች ወይም አንድ አሳልበትና በከልሉ በላይ ሁኔታ በሚመራው በታወችና አካባቢዎች በአምራች አንቀስትና ICDF ለመሰማራት ይላት ባለቤት መዘግበ መከተል እና ከፍተኛ ጥርቃኝቶች ላይ ሁሉ ተፈጥሯል::

ከፍል ሁለት

የኢምሬት አንቀስትና ጥርቃኝቶች ማማረት ያለባቸው ቅድመ-ሁኔታዎች፡
መመልመያ መሰራርት፡ የመሥራያ በታ/መራት/ መጠን አውሳኔና አስጣጥ

4. የኢምሬት አንቀስትና ጥርቃኝቶች ማማረት ያለባቸው ቅድመ-ሁኔታዎች

- (1) ያለቀለትና በከልሉ ያለቀለት የአንቀስትና ምርት የሚያመርቱ መከተል እና ከፍተኛ አምራች አንቀስትናዎች ከሆነ፤
- (2) ለሚወሰዙት የመሥራያ በታ/መራት/ በለን አዋጅ የተቀመጠውን መነሻ የለን ከራይ
መከልል የሚችሉ ከሆነ፤
- (3) በግዢር ዘር፡ ከምበልች፡ ይጋረ-በርሃን፡ ይጋረ-ማርቃዬ፡ በራ እና ተለኑ፡
ከተሞች የሚገቡ ባለሁበቻ ጥርቃኝት አቅርቦው በእጋዜነት ለመዘገበ የአገር ወሰጥ
ባለሁበት ከሆነ/ቁ በቅድማሹ በያንስ የፌ ወር የባንክ ትራንካክነት የጠቅላላ አንበሳትመንት
ካተታልን 10 በመቶ ከውጭ ቁር አንድ ባለን ያለቸው መሆኑን ከባንክ/ማይክር ፊይናንስ
የሚያቀርቡ ለሆን በውጭ አገር የሚኖር ትወልደ-አትዮጵያዊ ባለሆበት ከሆነ/ቁ ይግባኝ
በአገር ወሰጥ ባንክ ወይም በውጭ አገር ባንክ ወይም በሆሉታም ባንክ የተገለጠውን
የባንክ ትራንካክነት ማቅረብ የሚችሉ ከሆነ፤
- (4) ይጋረ-ታቦር፡ አንቀሳ፡ ይሉ፡ ከሚል፡ ጉዳ ወታ፡ ወልደኝ እና ፍጥቶ-መሳም ከተሞች
የሚገቡ ባለሆበቻ ጥርቃኝት አቅርቦው በእጋዜነት ለመዘገበ የአገር ወሰጥ ባለሁበት
ከሆነ/ቁ በቅድማሹ በያንስ የፌ ወር ወር የባንክ ትራንካክነት የጠቅላላ አንበሳትመንት ካተታልን
5 በመቶ ከውጭ ቁር አንድ ባለን ያለቸው መሆኑን ከባንክ/ማይክር ፊይናንስ የሚያቀርቡ
ለሆን በውጭ ባንር የሚኖሩ ትወልደ አትዮጵያዊ ባለሆበት ከሆነ/ቁ ይግባኝ በአገር ወሰጥ
ባንክ ወይም በውጭ አገር ባንክ ወይም በሆሉታም ባንክ የተገለጠውን የባንክ
ትራንካክነት ማቅረብ የሚችሉ ከሆነ፤
- (5) በዘመና አንቀጽ 30-ን አንቀጽ (3) እና (4) ከተገለጠት ከተሞች ውጤ የሚገቡ የአገር ወሰጥ
ባለሁበት ከሆነ/ቁ በቅድማሹ በያንስ የፌ ወር ወር የባንክ ትራንካክነት የጠቅላላ አንበሳትመንት

ከተታለን 3 በመቶ ከወጪ ቅድ እንደ ባንክ ከባንክ/ማይሬክር 4,853ሰት የሚያቀርብ ስሜን
በወጪ አገር የሚኖር ትመልሬ-እትዮጵያዊ ባለቤት ከሆነ/ቁ ይግሞ በሂንጻ ወሰጥ ባንክ
ወይም በወጪ ማረጋገጫ ባንክ መይም በሁሉቸው ባንክ የተገለጠውን የባንክ ትራንካክና
ማቅረብ የሚችል ከሆነ፤

- (6) በዘመኑ እንቀጽ ከንዱ-ሰ እንቀጽ (3) እስከ (5) የተገለጠው እንደተጠበቀ ሆኖ በበርሃ ደረጃ
የሚገመገሙ ጥርቃኝቶች በቁድሚያ የ6 ተከታታይ መሬት የባንክ ትራንካክና የጠቅላላ
እንዲከተማንት ከተታለን 15 በመቶ ከወጪ ቅድ እንደ ባንክ ያለው መሆኑን
ከባንክ/ማይሬክር 4,853ሰት የሚያቀርብ መሆኑን አለበትው::
- (7) በዘመኑ እንቀጽ ከንዱ-ሰ እንቀጽ (3) እስከ (6) በተጠቀሰት እና በለሎች ከተሞች/ወረዳዎች/
ለማልማት የመጣ የወጪ አገር ባለቤት ከሆነ/ቁ በፈልጋዕል እንዲከተማንት አዋጅ ቁጥር
1180/2012 እንቀጽ 9 ጊዜ-ሰ እንቀጽ (1) መሠረት በበኩራዊ ባንክ በተሳኔ የባንክ ሂሳብ
ተከፍች 200,000.00 /ሁሉት መቶ ሂሳብ የአማርኛ ዘላር ያስቀመጥ መሆኑን ከበኩራዊ
ግንዘብ /ከወጪ ጉዳይ ማረጋገጫ/ ማስረጃ ማቅረብ የሚችል ከሆነ፤
- (8) በዘመኑ እንቀጽ ከንዱ-ሰ እንቀጽ (3) እስከ (6) የተገለጠው እንደተጠበቀ ሆኖ የወጪ አገር
ባልቤት ከላይ ወሰጥ ባለቤት ወር በቁንቃት ለማልማት የሚመጣ ከሆነ በፈልጋዕል
እንዲከተማንት አዋጅ ቁጥር 1180/2012 እንቀጽ 9 ጊዜ-ሰ እንቀጽ (2) መሠረት በበኩራዊ
ግንዘብ በተሳኔ የባንክ ሂሳብ ተከፍችለት 150,000.00 /አንድ መቶ ፍጥነት ሂሳብ /የአማርኛ ዘላር
የሰቀመጥ መሆኑን ከበኩራዊ ባንክ /ከወጪ ጉዳይ ማረጋገጫ/ ማስረጃ ማቅረብ የሚችል
ከሆነ፤
- (9) በዘመኑ እንቀጽ ከንዱ-ሰ እንቀጽ (3) እስከ (6) የተገለጠው እንደተጠበቀ ሆኖ በጥ.ኤሌ.ሰ፤
በሽርከና እና በአከላምን ለተመዘገበ ጥርቃኝት የሚቀርቡ የአቅም ማሳያ የባንክ ትራንካክና
በጥ.ኤሌ.ሰ.ው፤ በሽርከናው እና በአከላምን ሂሳብ በቁ የተመዘገበ ከተታል ከሆነ፤
- (10) ከዚህ በለይ በንዱ-ሰ እንቀጽ (9) የተገለጠው በኋርም በዘመኑ እንቀጽ ጉዢ-ሰ እንቀጽ (3) እና (4)
ከተጠቀሰት ከተሞች መሆኑ በለይ ከተሞች በጥ.ኤሌ.ሰ ለተመዘገበ ጥርቃኝት የሚቀርቡ
የአቅም ማሳያ የባንክ ትራንካክና በጥ.ኤሌ.ሰ.ው መይም በአበበቱ ሂሳብ የተመዘገበ ከተታል
ከሆነ፤
- (11) በጥ.ኤሌ.ሰ፤ በሽርከና እና አከላምን የሚቀርብ ጥርቃኝት መመሥረች ያሳይና መተካፊዎች
ደንብ ከጥርቃኝቱ ወር አበበ ማቅረብ የሚችል ከሆነ፤
- (12) ከዚህ በለት በአገራቸንም ሆነ በከልለቹን ፍጋዕስ ተከለው በማግኘት ሌሎ ያለ የአገር ወሰጥ
ወይም የወጪ አገር ባለቤት ከሆነ ልማድቸውን ለመጠቀም ለባል በተመሳሳይ ወይም
በተለየ የሥራ መሰከ አይሰ ጥርቃኝት ለዋቀርብ የንብሩ ፍጋዕስ አፈጻጸም ለገመገም፡-
- v) በጥርቃኝቱ ዕቃድ ሌሎ በተቀመጠው የማግኘት አቅም 50% እና በለይ እያመረቱ
ከሆነ፤

- ለ) በጥርሱት ዕቃድ ላይ በተቀመጫው የሥራ ዕድል ፊጻል 70% እና በላይ ቁጥር
የሥራ እድል የፈጻሚ ክሆን፤
- ሐ) በጥርሱት እቅድ መሠረት ጥርታቸውን ወደ ወጪ መሰከ የፌዴራል ክሆን፤
- መ) በዘሱ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ (9) እስከ (11) ከተገለጹት በደንብ ሁሉቱን
የሚያጠሩት ክሆን፤ ለእንደ ተርሱት በቂ ያለ ምንም ቁድመ-ሁኔታ
የሚሰጣቸዋል ሌሎች ይህን ካለማል ጥን በዘሱ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ (3) እስከ
(6) መሰረት የሚሰጣቸዋል ይሆናል፤
- (13) ለማምጣዊ የሚቀርቡት ትርሱቶች በአራቱ ጽዜ-ሰ ኮርፖር በቂ የሚሰማሩ ሌሎች እነሰ-ም፤
- ሀ) በጨረታቸው ቅዱና አልባሳት ጽዜ-ሰ ኮርፖር፤
- ለ) በአገሪ-ጥርሰሰንን፤ ምግባር ፍጤልያ-ቴክኒል ጽዜ-ሰ ኮርፖር፤
- ሐ) በእንዲሁ በረታብረት ጽዜ-ሰ ኮርፖር እና
- መ) በከንሰት-ራከሻን ጥብዓትና ከሚከል ጽዜ-ሰ ኮርፖር፤

5. መመልመያ መሰራርት

ከላይ በእንቀፅ 4 ጽዜ-ሰ አንቀጽ (13) የተመቀበት እንዲተመበቀ ሆኖም በማግኘታዊ ማቀነባበሪያ ኮርፕ
ወሰኑ ለመሰማራት የሚቀርቡ ትርሱት ከየንዑስ ኮርፕ አካላ የነጥበ ክብረቱ አየታዊ የሚመዘገብ
ለማግኘታዊ መሰራርቱም፡-

- (1) የወጪ ምርት መጠን 10 በሙቶ፤
 - (2) ተከ ምርት የሚያመርቱ 10 በሙቶ፤
 - (3) የሥራ ዕድል ፊጻል 20 በሙቶ፤
 - (4) የእንቢት-መንት ካተቋል መጠን 25 በሙቶ፤
 - (5) የእንር ወሰኑ ጥሩ ዕቃ አጠቃቀም 10 በሙቶ፤
 - (6) የቴክኖሎጂ ዕቃንት አስተዋጽኑ 10 በሙቶ፤
 - (7) የእምራት እንዳስተረምዎች ተስቦር ያለው 15 በሙቶ ሌሎች፤
- (1) የወጪ ምርት መጠን 10 በሙቶ የሚይዘ ሆኖ
- ሀ) አገሪ-ጥርሰሰንን፤ ምግባር ፍጤልያ-ቴክኒል ጽዜ-ሰ ትርሱቶች የወጪ ምርት መጠን፡

1. ከእጠቃለይ ምርቱ ወሰኑ 50 በሙቶ እና በላይ ወደ ወጪ ገዢ የሚልከ ትርሱት
ወይም የተገለጹውን መጠን ለወጪ ገዢ ለሚያቀርቡ ፍ-ብርሃዣ በግብዓትነት
የሚያቀርቡ ትርሱት 10 ነጥበ ይሰጣል፤
2. ከእጠቃለይ ምርታቸው ወሰኑ ከ50 በሙቶ በታች የሚልከ ትርሱቶች ወይም ለወጪ
�ጻል ለሚያቀርቡ ፍ-ብርሃዣ በግብዓትነት የሚያቀርቡ ትርሱት የከናተኛውን ነጥበ
መንኛ በማድረግ በስራት የሚሰራ ሌሎች፤

ለምሳሌ አንድ 30% ወደ ወጪ ገዢ የሚልከ ተጨማሪ ወይም የተገለጻውን መጠን ለውጭ ገዢ ለማያቀርብ ፍብርሃዊ ቤት በግብርትናት የሚያቀርብ ተጨማሪ ቤታዊ የውጭት አመራሩ እንደሚከተሉው ይሆናል:-

$$(30 \times 10) / 50 = 6 \text{ ነጥቢ } የንግድ ማለት ነው::$$

ለ) መርቁጭዬች፡ አልባሽ፡ ቅጽና የቆዳ ወጪዎች ጽዑስ ኮፍ ተጨማሪ፡-

1. ካለበቃለይ የሚቱ ወሰጥ 60 ቤታዊ እና በላይ ወደ ወጪ ገዢ እንደሚልከ የገለጻ ተጨማሪ ወይም የተገለጻውን መጠን ለውጭ ገዢ ለማያቀርብ ፍብርሃዊ ቤት በግብርትናት የሚያቀርብ ተጨማሪ 10 ነጥቢ ይለጣል፡
2. ካለበቃለይ የሚቱ ወሰጥ ከ60 ቤታዊ በታች የሚልከ ተጨማሪ ወይም ለውጭ ገዢ ለማያቀርብ ፍብርሃዊ ቤት በግብርትናት የሚያቀርብ ተጨማሪ የከፍተኛውን ነጥቢ መንኛ በማድረግ በስለት የሚሆ኏ ይሆናል፡

ሐ) እንዲሁ እና በረታዊት ጽዑስ ኮፍ ተጨማሪ፡-

1. ካለበቃለይ የሚቱ ወሰጥ 40 ቤታዊ እና በላይ ወደ ወጪ ገዢ እንደሚልከ የገለጻ ተጨማሪ ወይም የተገለጻውን መጠን ለውጭ ገዢ ለማያቀርብ ፍብርሃዊ ቤት በግብርትናት የሚያቀርብ ተጨማሪ 10 ነጥቢ ይለጣል፡
2. ካለበቃለይ የሚቱ ወሰጥ ከ40 ቤታዊ በታች የሚልከ ተጨማሪ ወይም ለውጭ ገዢ ለማያቀርብ ፍብርሃዊ ቤት በግብርትናት የሚያቀርብ ተጨማሪ የከፍተኛውን ነጥቢ መንኛ በማድረግ በስለት የሚሆ኏ ይሆናል፡

መ) ከነስተኛውን ግብርት እና ከሚከል ማምረች ጽዑስ ኮፍ ተጨማሪ፡-

1. ካለበቃለይ የሚቱ ወሰጥ 40 ቤታዊ እና በላይ ለውጭ ገዢ እንደሚልከ የገለጻ ተጨማሪ ወይም የተገለጻውን መጠን ለውጭ ገዢ ለማያቀርብ ፍብርሃዊ ቤት በግብርትናት የሚያቀርብ ተጨማሪ 10 ነጥቢ ይለጣል፡
2. ካለበቃለይ የሚቱ ወሰጥ ከ40 ቤታዊ በታች የሚልከ ተጨማሪ ወይም ለውጭ ገዢ ለማያቀርብ ፍብርሃዊ ቤት በግብርትናት የሚያቀርብ ተጨማሪ የከፍተኛውን ነጥቢ መንኛ በማድረግ በስለት የሚሆ኏ ይሆናል፡

(2) ተከ የሚያመርቱ 10 ቤታዊ የሚያዘን ሌሎች፡-

- ሀ) ተከ የሚያመርቱ የሚያዘን አገልግሎት እንደገኘው እንደየንዑስ ኮፍ ከሰነድ የሚያገኘ ሌሎች ወጪዎች የሚሰጠው በተጨማሪው ገዢ የሚያመርቱ መተካት የሚያዘን 50 ቤታዊ እና በንግድ ሥራ ዕቅድ ወይም የጥርሻው ሁሉበት ለይ ያለቀመጠው የተከ የሚያመርቱ መጠን ደንገሞ 50 ቤታዊ የሚያዘን ሆኖ የህሳኔ አማካይ ወጪዎች የመጨረሻ ወጪዎች ይሆናል፡

- ለ) በበረታ በረት እና እንጂት ወጪች የተሰማሩ 60 በመቶና በለይ ተከ. የርት የሚያመርቱ
ወይም በከሳሌ ያለቀለት የርት እምርተው ተከ. የርት ለማያመርቱ እምራች
እንዳስተረዥች በግብዓትነት 50 በመቶና በለይ የሚያቀርቡ ከሆነ 10 ነጥበ እንዲያገኘ
ይደረጋል;
- ሐ) በከማካልና ከንሰተረከሽን ግብዓት ጽዜት ጽዜት አርድ የተሰማሩ 50 በመቶና በለይ ተከ. የርት
የሚያመርቱ ወይም በከሳሌ ያለቀለት የርት እምርተው ተከ. የርት ለማያመርቱ እምራች
እንዳስተረዥች በግብዓትነት 50 በመቶና በለይ የሚያቀርቡ ከሆነ 10 ነጥበ ያገኘል;
- መ) በጨርቃዬርቱ፣ አልባላትና የቆዳ ወጪች የተሰማሩ 40 በመቶና በለይ ተከ. የርት
የሚያመርቱ ወይም በከሳሌ ያለቀለት የርት እምርተው ተከ. የርት ለማያመርቱ እምራች
እንዳስተረዥች በግብዓትነት 50 በመቶና በለይ የሚያቀርቡ ከሆነ 10 ነጥበ እንዲያገኘ
ይደረጋል;
- ወ) በአገር-ጥርሰሰሉንግ፣ የመብና ፍርማለያቴክል ጽዜት አርድ የተሰማሩ 30 በመቶና በለይ ተከ.
የርት የሚያመርቱ ወይም በከሳሌ ያለቀለት የርት እምርተው ተከ. የርት ለማያመርቱ
እምራች እንዳስተረዥች በግብዓትነት 50 በመቶና በለይ የሚያቀርቡ ከሆነ 10 ነጥበ
እንዲያገኘ ያደረጋል;
- ጋ) በዘሱ እንቀጽ ጽዜት እንቀጽ (2) ስር ከተዘዘሩት ከከፍተኛ ነጥበ በቻቻ ተከ. የርት
ለማያመርቱ እምራች እንዳስተረዥች የሚሰጠው ነጥበ የከፍተኛውን መነሻ በማድረግ
በመቶች እያተሰላ የሚሰጥ ይሆናል;
- ኤ) ከዘሱ በለይ በንዑስ እንቀጽ (2) ስር የተዘዘሩት እንደተጠበቀ ሆነው ሁለቱንም ተግባራት
በአንድ ላይ የሚያከናወን እምራች እንዳስተረዥ ከሆነ ስለቱ በሁለቱም ተስርቶ ይደመርና
ከከፍተኛው ነጥበ ከበለጠ ከፍተኛውን ነጥበ በቻቻ ይሰጣል፡፡
- ለምሳሌ፡- እንድ በጨርቃዬርቱ ጽዜት አርድ የተሰማሩ እምራች እንዳስተረዥ በተማበራዊ ሂደቱ
ለመዘገብ ተከ. የርት የሚያመርቱ ከሆነ ንር ነጥበ ይሰጣል፡፡ ንር ገን
ባቀረበው የንግድ ሥራ ዕቅድ ወይም የጥርክኑት ሆኖ ስዕስ 30 በመቶ የርቱ ገዢ የርትን
የሚተካ መሆኑን በይሳይ $(30/40) * 10 = 7.5$ ይሆናል፡፡ እንዳስተረዥ የሚያገኘው
ጠቅላላ ወጪች $(0 + 7.5)/2 = 3.75$ ነጥበ ይሰጣል ማለት ነው፡፡
- (፩) በከሳሌ ያለቀለት የርት እምርተው ተከ. የርት ለማያመርቱ እምራች እንዳስተረዥች
ብግብዓትነት የሚያቀርቡ ከሆነ በተመሳሳይ መንገድ የሚሰራ ይሆናል፤
- (3) የሥራ ዕድል 20 በመቶ የሚያገኘ ሲሆን፡-
- የኢትዮጵያ ጥርክኑ ከየንዑስ አርድ ሌጅቷም ለራጥር የሚችለው ቁጥር የሥራ ዕድል
እያታዊ የሚመዘገብ ይሆናል፡፡ በዘሱም መመረት፡-

- ሀ) ለማምገኑ የቀረበው ተርቃዬት 100 እና በላይ ለሆነ በታች ፊሮን የሥራ ዕድል የሚፈጥር ካሆን 20 ነጥብ ይለጣል;
- ለ) ለማምገኑ የቀረበው ተርቃዬት ከ100 በታች ለማሆነ በታች ፊሮን የሥራ ዕድል የሚፈጥር ካሆን የከፍተቶችን ነጥብ መካን በማድረግ በስሌዳት የሚያራ ይሆናል;
- ሐ) ለማምገኑ የቀረበው ተርቃዬት ከ51 በታች ለሆነ በታች ፊሮን የሥራ ዕድል የሚፈጥር ካሆን የሚሰጥ ነጥብ አይደርም፣

(4) የእንበሳትመንት ካተታል 25 ነጥብ የሚፈጥር ሆኖ

ሀ) ለአገሪቱ-ጥርክስና ምግባር ፍርማለያቸውን ጽዜ አርፍ ተርቃዬቶች፡-

1. የእንበሳትመንት ካተታል 100 ማረጋገጫ በር እና በላይ ያስመዘገበ ካሆን 25 ነጥብ ይለጣል;
2. የእንበሳትመንት ካተታል ከ100 ማረጋገጫ በር በታች ካሆን የከፍተቶችን ነጥብ መካን በማድረግ በስሌዳት የሚያራ ይሆናል;

ለ) ሂርቃዊ ሂርቃዊ አላባሽ፡ ቁጥር የቀኔ ወጪቶች ጽዜ አርፍ ተርቃዬቶች፡-

1. የእንበሳትመንት ካተታል 120 ማረጋገጫ በር እና በላይ ያስመዘገበ ካሆን 25 ነጥብ ይለጣል;
2. የእንበሳትመንት ካተታል ከ120 ማረጋገጫ በር በታች ካሆን የከፍተቶችን ነጥብ መካን በማድረግ በስሌዳት የሚያራ ይሆናል;

ሐ) በእንጂዴትና በረታጣረት ጽዜ አርፍ የሚቀርቡ ተርቃዬቶች፡-

በብረታዊትና የብረታዊት ወጪቶች ለሚለማሩ አምራቻ እንዲከተለዋቸው፡-

1. የእንበሳትመንት ካተታል 150 ማረጋገጫ በር እና በላይ ያስመዘገበ ካሆን 25 ነጥብ ይለጣል;
2. የእንበሳትመንት ካተታል ከ150 ማረጋገጫ በር በታች ካሆን የከፍተቶችን ነጥብ መካን በማድረግ በስሌዳት የሚያራ ይሆናል;

በእንጂዴትና የእንጂዴት ወጪቶች ማቀነባበር ለሚለማሩ አምራቻ እንዲከተለዋቸው፡-

3. የእንበሳትመንት ካተታል 120 ማረጋገጫ በር እና በላይ ያስመዘገበ ካሆን 25 ነጥብ ይለጣል;
4. የእንበሳትመንት ካተታል ከ120 ማረጋገጫ በር በታች ካሆን የከፍተቶችን ነጥብ መካን በማድረግ በስሌዳት የሚያራ ይሆናል፡

(iv) የክሮናል እና ከንሰተራከሻን ገብዓት አምራች ጽዜስ አርፍ ተጨማሪ፡

ከንሰተራከሻን ገብዓት አምራች ጽዜስ አርፍ ተጨማሪ፡

1. የኢትዮጵት ክርክር 120 ማረጋገጫ በር እና በላይ ያለመዘገበ ከሆነ 25 ነጥበ
ይመጣል፡

2. የኢትዮጵት ክርክር 120 ማረጋገጫ በር በታች ከሆነ የከፍተኛውን ነጥበ መነሻ
ቦማድረግ በስሌት የሚመራ ይመናል፡

ከሚናል አምራች ጽዜስ አርፍ ተጨማሪ፡

3. የኢትዮጵት ክርክር 120 ማረጋገጫ በር እና በላይ ያለመዘገበ ከሆነ 25 ነጥበ
ይመጣል፡

4. የኢትዮጵት ክርክር 120 ማረጋገጫ በር በታች ከሆነ የከፍተኛውን ነጥበ መነሻ
ቦማድረግ በስሌት የሚመራ ይመናል፡

5. ይህን አንቀጽ በሁሉም መመዘኛውን ላይ ከብር 10,000,001 /አስር ማረጋገጫ አንድ በር/
በታች የሆነት መጠን ያለው ከሆነ ነጥበ አያዝኝም፡

(5) የእንር ወሰጥ ጥሩ ዕቅ አጠቃቀም 10 ነጥበ የሚይዘ ለሆኑ፡-

በሆነ ወሰጥ የሚገኘ የተፈጥር ሁበትናና የግብርናውን ፖርት ወጪት አንዳሁም ለለቻ የሆነ
ውሰጥ ጥሩ ዕቅዎችን መጠቀም የሚመለከት ሆኖ፡

ሀ) የኩ የጥሩ ዕቅ ገብዓቶችው መገኘ 75 በመቶና በላይ ከእንር ወሰጥ ከሆነ 10 ነጥበ
ይሰጣዋል፡

ለ) የኩ የጥሩ ዕቅ ገብዓቶችው መገኘ 175 በመቶ በታች ከእንር ወሰጥ ከሆነ የከፍተኛውን
ነጥበ መነሻ በማድረግ በስሌት የሚመራ ይመናል፡

(6) የቴክኖሎጂ ዕድገት አስተዋጅኩ 10 ነጥበ ሆኖ፡

ሀ) የሚጠቀሙው የኢትዮጵት ቴክኖሎጂ ልሳሽዎችን አዲስ ከሆነ 3 ነጥበ፡

ለ) ቴክኖሎጂው አዲስ ባይመንግሥት ቴክኖሎጂው ፖርትን በተሳሳይ ጥሩትና ፍጥነት ለማጥረት
የሚያስተካክል ከሆነ 1 ነጥበ፡

ሐ) የማማሪት አቅሙ ከፍተኛ ከሆነ 3 ነጥበ፡

መ) የሚጠቀሙው የቋይል መጠን አነስተኛ ከሆነ 2 ነጥበ፡

ወ) ከአካባቢው ባከልና አስተኛ ወር የሚያችሉን ከሆነ 1 ነጥበ፡

(7) የአምራች አንቀሳሽናው ትስስር ያለው 15 ነጥበ፡-

ከዚህ ሆኖ ከሆነ በተቀባዩትና በመጠበቅ ወይም ከሆነ በአንድ ትስስር ያለቸው የኢትዮጵት
ቴክኖሎጂ አንድ ትስስር ስራታቸው ተመዝናው ወጪት የሚሰጣቸው ለሆኑ፡-

- ii) የለሎችን አንቀስትና ምርት በግብዓትነት የሚጠቀምና ያመረተውን ምርት ለለሎች አንቀስትሸውች በግብዓትነት የሚያቀርብ ከሆነ 15 ነጥበ፡
- iii) የለሎችን አንቀስትና ምርት በግብዓትነት የሚጠቀም ከሆነ 12 ነጥበ፡
- iv) ያመረተውን ምርት ለለሎች አንቀስትሸውች በግብዓትነት የሚያቀርብ ከሆነ 10 ነጥበ፡
- v) በዚህ አንቀጽ ጉዳለ አንቀጽ (7) ክፈልል ተ& v) እስከ d) ክተዘረዘሩት ወጪ ያለ አንቀስትና ነጥበ አይሰጣውም፡
- (8) በማንበር ለተደራሽ የለቶች ቁጥር ከ25-49 በሙሉ ከሆነ ተጨማሪ 3 ነጥበ ለማጠረቃቸኑት ይሰጣል፡
- (9) በለቶች ባለቤትነት ወይም በማንበር ለተደራሽ የለቶች ቁጥር 50 በሙሉና በላይ ከሆነ አንድለቶች ባለቤትነት ተቆጥር ተጨማሪ 5 ነጥበ ለማጠረቃቸኑት ይሰጣል፡
- (10) ሆኖም በዚህ አንቀጽ ከገዢ አንቀጽ (1) እስከ (9) የተገለዥው አንድተጠበቀ ሆኖ በውጭና አካል ነጥበ ክስመዝግበ፡-
- v) ወጭና በውጭና በፊት መከከል ከሆነ ቅድሚያ ለፊት ይመጣል፡
- vi) ወጭና በተመሳሳይ ይታ ከሆነ ባለው የጥርቾቻቱ ፍይይ ይመረጣል፡

6. የመሥራያ በታ /መራት/ መጠን አውሰድን

- (1) ለማምጣት የሚቀርቡው የጥርቾቻት ሁሳብ አዋጅነቱ፣ አካውቃቸና ማህበረዊ ፍይይው ታይቶ የተሰለና ቅድመ-ሁኔታዸውችን የሚለ ሆኖ ለገኘ ለውጭና ይመለመለል፡
- (2) የመሥራያ በታ /መራት/ አንዳለበው ጥያቄ ለማያቀርብ ጥርቾቻት የሚሰጥ የበታ መጠን ባለሟብቱ በሚያቀርቡው ተለንትና ማሽን ለይ አውታ (Plant and Machine Layout) መሠረት ተገኘግዢ የሚመለን ይሆናል፡
- (3) በማስረጃነት የሚቀርቡው ማሽን ለይ አውታ ከጥርዬርማ ወይም ከማሽን አገልግሎት ከንተኩው የመረጃ መረጃ ለሆነ ተለንት ለይ አውታ ይገባው በጥርቾቻት ጥርጋነስ ለይ በማግለጫው ኮርክር ሁሳብ ይሆናል፡

**ከፍል ማስታ
የማለፊያ ወጪትን ስለመወሰን እና ይፈልጉ**

7. የማለፊያ ወጪትን ስለመወሰን

በዚህ መመሪያ የሚገመገሙ ጥርቃኩቶች የማለፊያ ወጪት:-

- (1) በህር ዘመን ተንሸጋ፣ ደብረ-በርሃን፣ በራ፣ ደብረ-ማርቆም፣ ቁሌና ከምባልቶች ከተሞች ለማረጋገጥ ጥርቃኩቶች የማለፊያ ነጥበት 70% ይሆናል፤
- (2) ደብረ-ታቦር፣ እንደባሩ፣ ደቡ፣ ከማሉ፣ ገንዘብ ውሃ፣ ወልፊያ እና ፍጥቶ-መለያ ከተሞች ለማረጋገጥ ጥርቃኩቶች የማለፊያ ነጥበት 60% ይሆናል፤
- (3) በዚህ አንቀጽ 30-኏ አንቀጽ (1) እና (2) ከተወካከለት ከተሞች ወጪ ያለት ከተሞችና መረዳዎች 50% ይሆናል፡፡

8. ወጪትን ይፈልጉ

- (1) ለቀረበው ጥርቃኩት የማለፊያው የመሬት መጠን መደም የመሥራይ በታ በኢትዮጵያና ኢንስቲትዩት ተቋም ገምጻሚ ከማሩ ተግምጻዊ በሽ/ቤቱ/ በመምራያው ማኑቃዬንት ከዚያ በንግድ ለከተማ ከንተብ/ምክትል ከንተባ ወይም ለዘን/ለወረዳ ወና አስተዳደር/ምክትል አስተዳደር መደም በእነዚህ አካላት እኩወ ወከልና የተሰጠው አካል እንዲያዙድቷው በማድረግ የኢትዮጵያና ኢንስቲትዩት ተቋምም የወደቀዱን ወጪት በዚ የሥራ ቅናት ወሰጥ ይፈልጋል፤
- (2) በዚህ አንቀጽ 30-኏ አንቀጽ (1) የተገለበው እንደተጠበቀ ሆኖ ጥርቃኩ የማለጠመጠው በከልል እንዳከተረና ኢንስቲትዩት በር ይረዳ ከሆነ በከልል ገምጻሚ ከማሩ ተግምጻዊ በበርው ከዚያ በንግድ የወደቀዱን ወጪት በዚ የሥራ ቅናት ወሰጥ ይፈልጋል፤
- (3) ወጪቱ ይፈልጋል ከሆነበት ቅና ይምር በማስታውቀም ለለጻ ገጽ ለ5 ተከታታይ የሥራ ቅናት የሚችል ይሆናል፤
- (4) የኢትዮጵያና ኢንስቲትዩት ተቋም ወጪቱን በማስታውቀም ከገለጹበት ቅና ይምር ለለት 5 የሥራ ቅናት ወሰጥ ምንም ቅልጻ ከልቀረብ የተወሰነለትን የመሬት መጠን መደም የመሥራይ በታ ለባለሁበቱ ያስተላፋፋል፡፡

ክፍል አራት

ለአምራች አንቀስተኛውች የመሥራይ በታ/መሬት/ ኮንፈት፡ በከላለተር ስለማድረሻት
እና የዘርፍ ለወጥ ስለመኖች

9. ለአምራች አንቀስተኛውች የመሥራይ በታ/መሬት/ ኮንፈት

- (1) በርሃው የገበርና የከተማ ማስተር ጥነትን ተሳቢ በማድረግ ለአንቀስተኛው መንፈርቶች /TChEቶች/፡ በከላለተር ማስከላት፡ ለተቀናቸ አንቀስተኛ ጥርቶች፡ ከኢንቀስተኛ መንፈርና ጥርኑ ወጪ ለሚገባ አምራች አንቀስተኛውች የሚውል የመሥራይ በታ/መሬት መለያትና በደረሰ ጥንት የሚመለከት ሥራ ይጨረል፤
- (2) በብርሃው የተለያው በታ ለአምራች አንቀስተኛውች ተስማማቅ ስይሆን ለቀር እና የበታቸው ምንም ለወጥ የሚያስፈልጋው ከሆነ ከሚመለከተው ተቋም ጋር በመካርጉር ለወጥ ያደርጋል፤
- (3) በገበርና በከተማ ለአምራች አንቀስተኛውች እንዲውል የተለያው በታ በቁ ካልሆነ የወደፊት እናገትን ተሳቢ በማድረግ የአንቀስተኛውችን ስጠጥርና ተስቦር ግዢት ወሰጥ ማማጣትና ከከላቀነት አይደለም እየታየ ለተለያየ አምራች አንቀስተኛውች እንዲውል ተደርሱ በታ ይመለፍል፤ የበታ አጠቃቀም ጥንግኝ ይዘረጋል፤
- (4) ለአምራች አንቀስተኛውች የተለያው በታ ካውደፊት እናገት ጋር የሚጠጣም፡ ሆኖን አቀፍ የተቀናቸ ድጋፍ ለመከተት የሚያስችል እንዲሁም መጠቃሚና ቅልጣና የመሠረት-ልማት አገልግሎቶችን ለመዘርጋት እንዲመች ሆኖ ይደረግል፤
- (5) ለአምራች አንቀስተኛውች እንዲውል በደረሰ ጥንት የተመለከተውን በታ የሚመለከተው መፈት አቅራቢ ተቋም የቆይታ ማረጋገጫ ካርታ አዘጋጅቶ ለበርሃው ይሰጣል፤
- (6) ለአምራች አንቀስተኛውች የተመለከሩ በታዎችን በርሃው ከዚቱ ወገን ነገ በማድረግ እስከ መፈረሻዎች ይረዳ መሠረታዊ የሆነ መሠረት-ልማቶችን (መግዛድ፡ መብረት፡ ወሄ እና ተለ ከሚሆኙንን) እንዲሚሉ ይደርጋል፤

10. አምራች አንቀስተኛውችን በከላለተር ማረጋገጫ

- (1) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 9 መሠረት ለአምራች አንቀስተኛውች የተለያውን በታ በየንዑስ ንርድቶች በከላለተር እንዲደረግ እና ከCNC ጥንት እንዲዘረዘሩት ይደረግል፤
- (2) በአንድ አካባቢ የሚመለከ እንቀስተኛውች ተመሳሳይነት ያለችው ወይም የገብርና የሞርት ወጪ ተወስኗል ለለተው ለማስረጃ ይገባል፤
- (3) በአንድ አካባቢ ሁሉትና ከዚያ በለይ የአንቀስተኛ ጥርኑ ልዩቶች ካሳ ከፍተኛ በከላለት ያለችውንና በተነካዙያ አቅተኛ በከላለት ያለችውን በመለያች እንዲደረግ ይደረግል፤

- (4) ተመሳሳይት ወይም ግንኝነት የለላችው እንዲከተሱም በእናድ በታ ለመክቢ
የሚችልት እንዳ ለሌሎው የተረጋገሪና ማግበራዊ በከለት /Environmental and Social
Impact/ የሚያስከትልና የሞርት ሂደቱን የሚያስተዋል ለሆኑና ተጀናውን ለከላከል
የሚችል (የተጀናው ማቋልያ) ሲዘጋጀ ነው፤
- (5) ከፍተኛ ቅስና በኋሻ ያላችው እንዲከተሱም ከንፃሽ አቅጣጫ በተቋራኑ መብን
ያለባችው ለሆን ከፍተኛ ቅስና የሚለው እንዲከተሱም ይግም በፕርክ ነዋተኛ ወይም
ተፊሩት ወይለው አቅጣጫ ይደረሰል፤
- (6) ወደ እንዲከተሱ ጥርክ ወይም ከለዕተር ማብከለት ለጊዜ የሚያችሉ በተለያየ ኮርፖር
ማቀነበበር (ቆዳ: ሌ.ማንጥ፣ ወ.ሸ) የተሰጠኑ ጥርቃካቶች በዘመን መመሪያ የሚመለመለ
ሁኔታ ከሆለ-ገበ እንዲከተሱ ጥርክና ከለዕተር ማብከለት ወጪ በሆነ እንዲከተሱ ዘን
ለስተኞች ይችላል፤
- (7) ለአምራች እንዲከተሱ የሚሰጠ በታወች ለመፈቻት መንሰራት፤ ለእኔር መሰርጃር፤
ከፍተኛ የአለከተሱ ተሽከማ መሰመር /High tension line/ በሚያልፍበችው እና
ለለች ፍ-ብርሃውን ለእኔር ለይጠልው ከሚችል ቅጋርች የራቀ መብን አለባችው::

11. የዘርፍ ለውጥ መፍቀድ

እናድ ጥርቃካት ተወዳጅር ካስኬ በረሰ አስተዳደር በሆነ ምክንያቶች የዘርፍ ለውጥ በያደርግ
የሚያስተኞው ማግበራዊ እኩዎሚያዊ መቀሚቷ ታይቶ የዘርፍ ለውጥ ለረፈች የሚችል ለሆን፤
የዘርፍ ለውጥ ለማድረግ መማረት ያለባችው ቁጥር-ሁኔታዎች፤

- (1) እዲ የቀረበው ጥርቃካት ከዘመን በፊት ቁርቦ ከነበረው ጥርቃካት በተተቻል፤ በሥራ
ዶድል ለጠራ፤ በተከናደው ስምምነት በማግበራዊ እኩዎም፤ በአንድ ወሰጥ ጥሩ ዕቃ
አጠቃቀም፤ በንድላያና በፈትሮሽ እኩዎሚያዊ ተስቦር እና እከከጥርት በማድረግ የለ
ሁኔታ ለጥን፤
- (2) እዲ የሚቀርቡው ጥርቃካት በከለዕተር ማብከለ ወይም በእንዲከተሱ ጥርክ ወሰጥ ለለ
ጥርቃካቶች እና ለአከበበው አለቸው ተቆወጥ የሚያስከትል ከሆነ፤
- (3) በእዲ የቀረበው ጥርቃካት ለይ አውጥ ለገመገዣ ከዘመን በፊት ከወሰኝው በታ መጠን
እንዲር ለታይ ለመተግበር በታው በቁ ከሆነ፤
- (4) በዘመን እንቀጽ 30-ኩ እንቀጽ (3) የተገለጹው እንዳለ ሆኖ ከዘመን በፊት ለንፃሽ ጥርቃካት
የተሰጠው መፈቻት 1000 ካ.ሜ እና በለይ ተርፍ በታ ካለው ተርፍ በታውን በራሱ ወጪ
ለማግኘት እና ወደ መፈቻት የንኩ ለመመለስ ለቁጥር ከሆነ፤

- (5) በግንባታ ላይ የሚገኘ ተርሱዬት የዘርፍ ለውጥ ጥያቄ የሚያቀርቡው ቅድሞ በየዘዴ
የግንባታ ወል መሰረት አያዝና ያለ እንዲሆም ቁራውን ቃንበታ ቅድሞ በተያዘለት የጊዜ
ገዢ የሚያጠናቸው ካሆን፤
- (6) ቃንበታ ያጠናቀቀ ተርሱዬት ወይም ካሆህ ቅድሞ በማግኘት ላይ የነበረ እምራት
እንዲከተሉ የዘርፍ ለውጥ ጥያቄ ለያቀርብ የሚችሉው አዲስን ተርሱዬት ካለደበት
ወረት አዲስ እንደ ዓመት ጊዜ ወሰጥ ወደ ማግኘት ለማስተካከት ወላጊ የሚገባ ካሆን፤
- (7) በዚህ እንቀጽ የተዘዘዘሩትን ቅድመ-ሁኔታዎች አማልቶ ለገኘ የዘርፍ ለውጥ ጥያቄው
በመረዳ/ክተማ የበርው መዋቅር ተርሱዬት ገምጾማ ክሚቱ ቁርቦ ካታወ በረጋግጣ
አስተያየቱን ለዚህ መምራያ ይሰኑለ፤
- (8) የዚህ የማኑቸውንት አካል የወረዳዎን/የክተማዎን እና የራሳን የወሰኑ አስተያየት
በመጨመር ለዘርፍ ለውጥ የቀረበዎን አካል የተርሱዬት ስንድ ወደ በርው በመለከ
በበር ይረዳ እየተረጋገጠ የመጨረሻ ወሰኑ ይሰጣል፡፡

ከፍል እምራት

**እክምራት እንዲከተለው የመሥራያ በታ /መረዳት/ ማስተላለፍ፣ ወደ ታግበራ
ማስተካከት፣ እርምጃ አውሳሰድ እና ቁልቻን ማስተናገድ**

12. የመሥራያ በታ /መረዳት/ ማስተላለፍ እና ወደ ታግበራ ማስተካከት

- (1) በዚህ መመራያ እንቀጽ 5 በተገለጹት የመመልመያ መሰራርት መሠረት ተገምግሞ ያለፈ
ቴርሱዬት መረዳት/በታ ይተለቀበቸል፤
- (2) በዚህ እንቀጽ 30-ሰ እንቀጽ (1) መሠረት የተሰጠውን መረዳት ክሚመለከተው ተቋም
የለን ወል በመወሰድ ክርቶና ተለን በለሙ በማስረት በ1 ወር ጊዜ ወሰጥ
እንዲያጠናቸው ይደረጋል፤
- (3) በዚህ እንቀጽ 30-ሰ እንቀጽ (2) ክርቶና ተለን የተወራለት ተርሱዬት በአማራ በኢትዮ
ካልላዊ መንግሥት የተሽጭለው የክተማ በታን በለን ለማስተናገድ የወጪው ይጊበ ቁጥር
103/2004 እንቀጽ 36 የዚህ እንቀጽ (1) መሠረት ከ9 ወር ባለበለው ጊዜ ወሰጥ
የግንባታ ሂቋድ እንዲያወጣ ይደረጋል፤
- (4) በዚህ እንቀጽ 30-ሰ እንቀጽ (3) የግንባታ ሂቋድ የተሰጠው ተርሱዬት የለን ወል
ከወሰደበት ጊዜ ይሞር ለመከከለኛ ቃንበታ 012 መረጃ፣ ለከፍተኛ ቃንበታ 018 መረጃ
መስተ ቃንበታውን እንዲያሞር ይደረጋል፤
- (5) በዚህ እንቀጽ 30-ሰ እንቀጽ (3) መሠረት የግንባታ ሂቋድ የተሰጠው ተርሱዬት
ለመከከለኛ ቃንበታ 24 መረጃ /ሁለት ዓመት/፣ ለከፍተኛ ቃንበታ 36 መረጃ /3
ዓመት/ቃንበታውን እንዲያጠናቸው የሚደረግ ሆኖ ቃንበታውን በዋቅቱ ይለጠናቀው

ከእቅዱ በላይ በሆነ የሚከተሉት መሆኑን በርሃው በማስረጃ ሌያራዊነት ተጨማሪ እስከ
አንድ ዓመት ገዢ ተሰጥቶት እንዲያጠናቸው ይደረገል::

- (6) በዚህ እንቀጽ ከጻዴስ እንቀጽ (1) እስከ (5) የተዘረዘሩት እንደተጠበቀ ሆኖም ጉባኤውን
በተቀመጫለት የጊዜ ገዢ ወሰኑ በማጠናቸው የሚሸጠ ወደ ማግኘት እንዲገባ ይደረገል::

**13. የመሰረቶ በታ /መፈት/ ወሰኝው በውላትው መሠረት ወደ ትግበራ በማይገባ
በለሁበቻ ላይ ስለሚውሰድ እርምጃዎች:-**

- (1) በርሃው የመሥራቶ በታ /መፈት/ የሰጥቶውን የአምራቸ እንዲሳትሬ ተጨክኩችን መሳ
መረጃ አይደለም በመሆኑ ለድጋፍና ከትትል የሚሸጠ ሆኖም ሁኔታ እንዲሸጠር ይደረገል::
- (2) በእንቀጽ 12 ከጻዴስ እንቀጽ (2) እስከ (5) የተጠለውትን የግንባታ ይረዳው ሂደት
ድጋፍና ከትትል ይደረገል::
- (3) በእንቀጽ 12 ከጻዴስ እንቀጽ (2) እስከ (5) በተጠለውት የግንባታ ገዢ ገዢ መሠረት
ውደ አፈጻጸም ያልጠኑ ተጨክኩች:-
- ሀ) የግንባታ ገዢ ከሚለው በፊት እንድ ወር ቅዱም በለው የጥርክኩናን በለበት
ወይም ሲጠዋ መከልና ለተሰጠው አካል በርሃው የቃል ማስጠናቀቃል ይሰጣዋል::
- ለ) በዚህ እንቀጽ 3ዴስ እንቀጽ (3) ፍልል ተሸ ሆ) መሠረት የተሰጠውን የቃል
ማስጠናቀቃል ተግባራዊ ካለደንት የግኝና ማስጠናቀቃል በተሰጠው በንድው ወር
መጨረሻ ላይ በርሃው የተሰጠውን ክርታ እንዲመከናና መረጃዎች ወደ መፈት ባንክ
እንዲገባ በማድረግ ለማመሌከተው ተቁጥ የማሳወቅ ሥራ በመሥራት ለለለ
አልማ ባለቤት እንዲተለብና ይደረገል::
- ሐ) በዚህ እንቀጽ 3ዴስ እንቀጽ (3) ፍልል ተሸ ሆ) መሠረት የተሰጠውን የግኝና
ማስጠናቀቃል ተግባራዊ ካለደንት የግኝና ማስጠናቀቃል በተሰጠው በንድው ወር
መጨረሻ ላይ በርሃው የተሰጠውን ክርታ እንዲመከናና መረጃዎች ወደ መፈት ባንክ
እንዲገባ በማድረግ ለማመሌከተው ተቁጥ የማሳወቅ ሥራ በመሥራት ለለለ
አልማ ባለቤት እንዲተለብና ይደረገል::
- (4) በዚህ እንቀጽ 3ዴስ እንቀጽ (3) ከፈልል ተሸ ሆ) እስከ ሊ) የተጠለው እንደተጠበቀ ሆኖ
በለሆነቱ በተሰጠው መፈት ላይ ባንባታ ይሞር ያቻለው (የለጠናቀቁ)፣ ባንባታ መሳ
ቦመሳ ይጠናቀቁና ማሽን አስተያየት በውቅቱ ወደ ማግኘት ያልጠኑ እንዲሸጠው የሚሸጠ ይሞር
የለበት የግኝና ከሆነ ከመፈት በላይ ያለውን የንብረት ባንባታ በማመሌከተው
ተቁጥ ተመርቶ አዲስ የሚገባው ባለቤት ባንባታን እንዲሸጠው በማድረግ የሚተለብና
ለሆነ መፈቱን ተረከቡ ባለማልማቅ ለመንግሥትና ለህዝብ ያሳተውን ተቁጥ ተሰጠ
በማድረግ 10 ተርጉምት ቅዱት እንዲከናወል የማድረግ ይሆናል::

14. ቁልጥን ስለማስተናገድ

- (1) በጥርክክት የሚሰጠ ማረጋገጫ ቁልጥ ስለማስተናገድ:
- ሀ) በአንቀጽ እንዲከተሉ ዘርፍ ሲመስጠት የሚቀርብ ጥርክክት በየደረሰው ባለው የበርሃው መዋቅር እያቀረቡ የሚገመገሙ ይሆናል;
 - ለ) በዚህ መመሪያ እንቀጽ 8 በተገለጹው መሠረት ውጤቱ በማስታወቂያ ከተገለጹበት ቅን ይምር ባለት 5 የሥራ ቁጥር ውስጥ በወረዳ እና በከተማ አስተዳደር የበርሃው መዋቅር /ክስሉት በት/ ውስኔ ያልሆነ አካል ከለ ቁልጥውን ለዚህ መመሪያ ማቅረብ ይቻላል፡ ቁልጥው የቀረበበት መግኝቶም ቁልጥውን አይቶ በስዕት የሥራ ቁጥር ውስጥ ውስጥ ውስኔ ይሆናል፡
 - ሐ) በመግኝቶ ውስኔ ያልሆነ አካል ቁልጥውን ባለ የሥራ ቁጥር ውስጥ ለበርሃው ገምጾች ከሚቻል ማቅረብ ይቻላል፡ ቁልጥ የቀረበበት የበርሃው ገምጾች ከሚቻልም ቁልጥውን አይቶ በ10 የሰራ ቁጥር ውስጥ ውስኔ አስተያየት ለበርሃው የቀርባል፡
 - መ) በረክቶ-ፖለቲካ ከተማ እንዲሆኝ በዚህ መመሪያ ይረዳ በተገመገሙ ጥርክክት ያልሆነ አካል ቁልጥውን ለበርሃው ገምጾች ከሚቻል ባለ የሥራ ቁጥር ውስጥ ውስጥ ማቅረብ ይቻላል፡ ቁልጥ የቀረበበት የበርሃው ገምጾች ከሚቻልም ቁልጥውን አይቶ በ10 የሥራ ቁጥር ውስጥ ውስጥ ውስኔ አስተያየት ለበርሃው የቀርባል፡
 - ወ) በዚህ እንቀጽ 30-ን እንቀጽ (1) ከፈልጊ ተሸሎ እና ሙ) ባለው ውስኔ እና በበርሃው ገምጾች ከሚቻል በተገመገሙ ጥርክክት ያልሆነ አካል ከለ ቁልጥውን ባለ የሥራ ቁጥር ውስጥ ውስጥ ለበርሃው ማቅረብ ይቻላል፡ ቁልጥ የቀረበበት በረሃ ቁልጥውን አይቶ በ15 ተከታታይ የሥራ ቁጥር ውስጥ ውስጥ ውስኔ ይሆናል፡ በርሃው የሰጠው ውስኔ የመጨረሻ ይሆናል፡
- (2) የተነበሩ መሬት/ቦታን አስመልክቶ ቁልጥን ስለማስተናገድ:
- ሀ) በአንቀጽ 13 ከንዃ-ን እንቀጽ (3) እስከ (4) በተገለጹው መሠረት በወረዳ /ከተማ አስተዳደር የበርሃው መዋቅር /ክስሉት በት እርምጃ የተወስደበት ጥርክክት /በለንበት/ ቁልጥ ከለው መሬቱ /ቦታው መነበሩትን በደብዳቤ ወይም በማስታወቂያ እንዲያወጣው ከተደረገበት ቅን ይምር ባለት 5 የሥራ ቁጥር ውስጥ ውስጥ ቁልጥውን ለወረዳ አስተዳደር /ም/አስተዳደር ወይም ከተማ አስተዳደር ከንተባም/አንተባው ወይም በኢትዮ አካላት ሊጠዋ ውስኔ ለተሰጠው አካል ማቅረብ ይቻላል፡ ቁልጥ የቀረበበት የወረዳ አስተዳደር ወይም የከተማ ከንተባው ከለሁ እና ሙ) ባለው ውስጥ ውስጥ ውስኔ ይሆናል፡

- ለ) በወረዳ አስተዳደር/ም/አስተዳደር ወይም ከተማ ከንጻቃ/ም/ከንጻቃ መሰኔ ያልሆነ አካል
ቅራታውን ላዘን አንቀሳሽና እንበሰትመንት መምራያ ማቅረብ ይችላል፡ ቁልጥ
የቀረበለት የዘን አንቀሳሽና እንበሰትመንት መምራያም ቁልጥውን አይቶ በ10
የሥራ ቅናት መሰኔ ያለማል፡
- ሐ) በዘን አንቀሳሽና እንበሰትመንት መምራያ መሰኔ ያልሆነ አካል ካለ ቁልጥውን ላዘን
አስተዳደር/ም/አስተዳደር ወይም በዘህ አካል አጋጣም ወከልና ለተሰጠው አካል በ7
ተከታታይ የሰራ ቅናት መሰኔ ማቅረብ ይችላል፡ ቁልጥ የቀረበለት የዘን አስተዳደርም
ቅራታውን አይቶ በ10 ተከታታይ የሥራ ቅናት መሰኔ ያለማል፡
- መ) በረጀ-ፖ.ለታን ከተማ አንቀሳሽና እንበሰትመንት መምራያ እርምጃ የተመለከበት
ተረክክት /በለሆነት/ ከሆነና ቁልጥ ካለው መሬቱ/በታወቁ መነበሩን በደረሰው ወይም
በማስታወሻ እንዲያወቀው ከተደረገበት ቅን ድምር ባለት 5 ተከታታይ የሥራ
ቅናት መሰኔ ቁልጥውን በረጀ-ፖ.ለታን ከተማ ከንጻቃ/ም/ከንጻቃ ወይም በዘህ አካል
አጋጣም ወከልና ለተሰጠው አካል ማቅረብ ይችላል፡ ቁልጥ የቀረበለት የረጀ-
ፖ.ለታን ከተማ ከንጻቃ/ም/ከንጻቃ ቁልጥውን አይቶ በ10 ተከታታይ የሥራ
ቅናት መሰኔ ያለማል፡
- ወ) በዘን አስተዳደር ወይም በረጀ-ፖ.ለታን ከተማ ከንጻቃ መሰኔ ያልሆነ አካል
ካለ ቁልጥውን ለከልሉ አንቀሳሽና እንበሰትመንት በርር በ10 የሥራ ቅናት መሰኔ
ማቅረብ ይችላል፡ ቁልጥ የቀረበለት የከልሉ አንቀሳሽና እንበሰትመንት በርርም
ቅራታውን አይቶ በ15 የሥራ ቅናት መሰኔ ያለማል፡
- ፪) በከልሉ አንቀሳሽና እንበሰትመንት በርር መሰኔ ያልሆነ አካል ካለ ቁልጥውን በ10
የሥራ ቅናት መሰኔ ለከልሉ አንቀሳሽና እንበሰትመንት በርድ ማቅረብ ይችላል፡

ከፍል ስድስት

የብርዕው መዋቅሪች፡ የገምጻሚ ከሚቱ ተግባርና ገለፅነት እና የገምጻሚ ከሚቱው አድራሻዎች

15. የብርዕው መዋቅሪች ተግባርና ገለፅነት

- (1) በርዕው አግባብ ካላቸው የመንግሥት አካላት ጋር በመተባበር በከልሉ ውስጥ በአምራች ዘርፍ ለማሳማሩ አነስተኛ፣ መከከለኛ እና ከፍተኛ እንዲሰጥረውች አገልግሎት ለውሉ የሚችሉ ሁሉ-ገብ የእንዲሰጥረ ጥርክ፣ የከለበተር ማሻሻል፣ የተቀናዣ እንዲሰጥረ ጥርክ እና ከሁሉ-ገብ እንዲሰጥረ ጥርክ ውጭ ለሚገቡ የአምራች እንዲሰጥረ ጥርክዎች የሚያሳይልበትን የመሥራያ በታ ስጋፍ/ ከዚስተኛ ወገኖች ይዘዱ ነፃ እንዲሆን ከሚመለከተው አካል ጋር ይመራል፣ የበታ ከርታና ተለን በማወራትም ሆነ አዲስ መቆረሻው የሚዘልቷል መሠረት-ልማት እንዲሟላለቷው ይደርጋል፤
- (2) ለአምራች እንዲሰጥረ ጥርክዎች መሰራቱት ዘላቂ ፍቃድ ያለው የእዋጥነት ጥናትና የጥርክዎች ተግባራ፣ ከትትልና ደጋፍ ሥርዓት ቅርጫ ተግባራዊ ይደርጋል፤
- (3) በጠጋም ሆነ በከተማ ለአምራች እንዲሰጥረው ዘርፍ በከል የሚቀርብበትን ጥርክዎች ይቀበላል፣ ወደ ካለበተር ማሻሻል፣ የሀላፊነት እንዲሰጥረ ጥርክ ወይም ወደ ተቀናዣ እንዲሰጥረ ጥርክዎች ወይም ከሁሉ-ገብ እንዲሰጥረ ጥርክ ውጭ ለገቡ የሚችሉትን በከይት ይለያል፤ የጥርክዎችን ተለንት ለይከወጥ ይገሙማማል፤ የሚያሳይልበትን የመሬት መጠን ይመናል፤
- (4) በከልሉ ውስጥ የገመር እንዲሰጥረይይሽንን ለማሰራቱት በየአካባቢው ያለውን የመልማት አቅም መሠረት ያደረገ የአምራች እንዲሰጥረ ዓይነቶችን ይለያል፤ የእንዲሰጥረ ጥርክዎች ያደረሻል፤ ተፈላጋው መሠረት-ልማት እንዲሟላለቷው ይደርጋል፤
- (5) በሚመለከተው አካል ተለይቶ በተዘጋጀው የእንዲሰጥረ ቁጥር አምራች እንዲሰጥረው እንዲሰራቱ ይመራል፤ የቀጣምዋቹ ወሰንና የአጠቃቀም ለውጥ በመሬት ተቋም እንዲመዘገበ ይደርጋል፤
- (6) በጠጋም ሆነ በከተማ ወደ የእንዲሰጥረ ቁጥር እንዲገቡ ለተመረጋ አልማምች ያቀረቡትውን ጥርክዎች በመግምገምና የመሬት መጠን በመወሰን ተለይቶ የተዘጋጀውን የመሥራያ በታ ስጋፍ/ ውል ይዘ ያስተላለፈል፤ እንዲሟላለሁን፣ የመሠረት-ልማት ማማለት ተግባራትን ይከናወናል፤ በውሉ-ቻው መሠረት በማያስመት ሌይ ሲጋዊ ከርምጃ ይወሰናል፤ መራቱን ተመሳሽ በማድረግ ለከልሉ መሬት በር እና ለፈልጋል እንበስትመንት ከሚሽን በማሳወቂ ለለለ አልማረ ያስተላለፈል፤

- (7) በከልለ ወሰኑ በእንዲከተማናት ሥራ የተለማሩ በለሁበቻችን ያበረታታል፤ ይደግኝል፤ ፊጥነው ወደ አጋዳጋም በማይገባው ጥርቃኑዎች ላይ ይግሞ ጉዳይ ከሚመለከተው አካላት ወር በመተባበር ሂቃዴ የመስረዘኝ መሬት የማስመሰሰ አስተዳደሪያ እርምጃ ይመስቀል፤ እንዲመስቀል፤ ይደርግል፤
- (8) በጥርቃኑት አሳጣቸው ቅል የገበትን የቴክኖሎጂ ስምምC፤ ካጥል እና የሥራ እድል ተማሪው እንዲያደርግ ይከታተላል፤ ተማሪው በማያደርግኑት ላይ እርምጃ ይመስቀል፤
- (9) በለሁበቻው በዚህ መመርያ ይዘት ላይ የሚኖራቸው ባንብ ከዚህ ወደ ገዢ እንዲያበር ባንብ ስልጠና ይመጣል፤
- (10) አገባበኑት ካላቸው የከልለና የፈፀይራለ መንግሥት አካላት ወር በመተባበር ለእምራት እንዲከተሮች መስተካት እንቀፅት የሚሆነ ማኑቆዎች ተለይተው እንዲሆነ፤ ይደርግል፤
- (11) የአምራች እንዲከተሮ ጥርቃኑዎች ወደ ሥራ እንዲገቡ ከፋይናንስ ተቁማት ወር በመተባበር የበጀር አገልግሎት እንዲመቶችንለቸው፤ ይደርግል፤
- (12) በአምራች እንዲከተሮ ኪርፍ የተለማሩ ጥርቃኑዎች ኪርፍ መቀየር አስተዳደሪያ ሆኖ ለገኘ የዘርፍ ለወጥ፤ ይደርግል፤
- (13) ለአምራች እንዲከተሮ ጥርቃኑት የሚያስፈልገውን የመሬት/የቦታ መጠን ለመወሰን የሚችል ገዢዎሚ ከሚች በዚህ መመርያ መሬት ይሰጠማል፤ የተለያመው ከሚችው የዘርፍ ለወጥ ጥያቄ በሚቀርብበት ወቅት ጥርቃኑቱን አያገሙንው የወሰና አስተያየት እንዲያቀርብ፤ ይደርግል፤

16. የጥርቃኑት ገዢዎሚ ከሚች ተማሪዎች ቤሉናት

(1) የበጀር ገዢዎሚ ከሚች፡-

በራ የተቀናዱ አገር እንዲከተሮ ጥርክን መግመር በሌሎ ሆኔታ በከልለ የሚገመገሙ ከፍተኛ የአምራች እንዲከተሮ ጥርቃኑዎች፡-

- ሀ) መቅለ የእንዲከተማናት ካጥታቸው ከ250 ማለያን በር በሌሎ ከሆነ፤
- ለ) የሚፈጥሩት ቅሚ የሥራ እድል ከ100 በሌሎ ከሆነ፤
- ሐ) በሌሎ አዎቱ መሬት የመሆኑ በታ /መሬት/ መጠን ከ2 ምክታር በሌሎ ከሆነ፤
- መ) በዚህ እንቀጽ 30-ን እንቀጽ (1) ከፊል ተሸ ሆ) እስከ ከ) የተገለበው እንደተጠበቀ ሆኖ አከናወጣው 4.ይ.፩ው የነገ እና ከ5 ምክታር በሌሎ መሬት የጠየቀ ገዢና ጥርቃኑዎች ለቀርብ በበጀር በከልለ አያገሙንው ለከልለ ርዕስ መስተዳደር በማቅረብ የሚከራከሩ ይሆናል፡፡

- ወ) በለሁበቻው ወይም የጥርቃኑቱን ለነድ የዘርፍ ከንሰላቸንት ወይም አማካይ ቅርቡ ገዢ ለደደርግና ተፈጻሚ መሬት መሰጠት የሚችል መሆን ያለበት ለሆን የሚቀርቡትን ላይ

አውጥ በተመለከተ በዘርሃና በጥርቃዬቱ የተካተቱ ነገሮችን ማመለከትና በበላ ተረጋት ተወርቃቸው መቅረብ መቶል አለበት፡

- ፪) በዚህ አንቀጽ 30-ሰ አንቀጽ (1) ክልል ተ& ሆ) እስከ መ) በተገለጻት መሰራርቃቸው አይሁዳ ሁኔታ ለጥጥም የኢትዮጵት-መንግሥት ካቴታለ የሚታይ ይሆናል፡
- ፫) ጥርቃዬት ለመገኘገዢ የክሳሽ አባላት ያልተማለጥቷውን ሆኖችን እና ሪፖርታለታን ከተማች በመለያት የባለሙያ ድጋፍ ያደርጋል፡
- ፬) የተገመገመ ጥርቃዬቶች በዚህ መገኘገሚያ መሰራርት መሠረት እየተገመገመ ስለመሆኑ ይከታተሉል፡ ይደግኝል፡ ያደርጋል፡
- ፭) ተገኘገመው ለለፋ ጥርቃዬቶች የተወሰነዋቸውን የመራት መጠን ለበርሃው ያቀርባል፡
- ፮) በዚናች እና ሪፖርታለታን ከተማች የሚቀርቡውን የዘርና ለውጥ የውሳኔ አስተያየትና ክፍልን የጥርቃዬት ሲነድ በመገኘገዢ የውሳኔ ህሳብ ለበርሃው ያቀርባል፡
- ፯) በጥርቃዬት ባግጣማ እና በዘርና ለውጥ አመራር ለይ የሚገቡ ቴረታዊዋና በማየት የውሳኔ ሁሳብ ለበርሃው ያቀርባል፡
- ፩) በየደረሰው የሚደረገውን የጥርቃዬት ባግጣማ ሂደት በየጊዜው በመከታተል ክፍተት በተገኘበት ለይ ሂደዋል እርምጃ እንዲወሰደል፡ ያደርጋል፡
- ፪) ከግኘገማ ወጪቱ በመሳሰት ጉዳለትና ታንካሬዎችን በመቀመር ተዋህርት እንዲወሰደል፡ ያደርጋል፡
- (2) የዚህ አንቀጽና እንሰነት-መንግሥት መምራሪያ ገዢ ስሜ ከሚችል
በመምራሪያ ደረሰኝ የሚገመገመ ክፍተኛ የአምራች እንዲሰነድ ጥርቃዬቶች፡-
- ሀ) መቅላለ የኢትዮጵት-መንግሥት ካቴታለዋው 90,000,001 እስከ 250 ማረጋገጫ በር ክሆናል፡
- ለ) የሚፈጥሩት ቅሚ የሥራ እድል 100 እና በላይ ክሆናል፡
- ሐ) በፊይ አውጥ መሠረት የመሥራያ በታ /መራት/ መጠን 0.5 ፍትሬር በላይ እስከ 2 ፍትሬር ክሆናል፡
- መ) የሚቀርቡው የጥርቃዬት ሲነድ በለሁበቱ ወይም የጥርቃዬቱን ሲነድ የዘርሃው ክንሰልታንት ወይም አማካይ ቅርቡ ገለጋ ለደረሰኝ ተፈላጋ መረጃ መሰጠት የሚችል መሆን ያለበት ሲሆን የሚቀርቡውን ለይዘመው በተመለከተ በዘርና በጥርቃዬቱ የተካተቱ ነገሮችን ማመለከትና በበላ ተረጋት ተወርቃቸው መቅረብ መቶል አለበት፡
- መ) በዚህ አንቀጽ 30-ሰ አንቀጽ (2) ክልል ተ& ሆ) እስከ ሂ) በተገለጻት መሰራርት አይሁዳ ሁኔታ ለጥጥም የኢትዮጵት-መንግሥት ካቴታለ የሚታይ ይሆናል፡

- Հ) ԱԽՀՁԹՀ/ԻՒՊՀ ՔԴՂՄՊՄ. ՏԸԷՒԻՖ ՈՒՍ ՄԱՂՄԱՊՅԲ ՄԱՆԱԿԴ ՄԱՍՀԴ
ՀՐԴՂՄՊՄ. ՈԼՄԱՄԻ. ՔԻԺԴԱԼ: ՔԸՂԿԱ: ՔՀՇՊԱ:
- Ո) ՏԸԷՒԻ ԱՄՊՄՊՄ ՄՎՔԸ ՔԱԼՊԴՄՀ ՎՃՁԹՀ/ԻՒՊՀ ՈՄԱՐԴ ՏԸԷՒԻՖՀ
ՔՂՄՊՄԱ: ՔՄԱՀԱ: ՔՄԸԴ ՀՔԸԸՐԴ ՄԱՄՀ ՔՄԸԴ: ԱՄՊԴՀ
ՄՊԵԽՄՊԴ ՔՎԸԸՐԴ:
- Ո) ՏԸԷՒԻ ԱՄՊՄՊՄ ՔՂՄՎՄ ԻՄԼԵ ՀՊԴԴ ՔՃՄԱԼՊԴՄՀ ՎՃՁԹՀ/ԻՒՊՀ
ՈՄԱՐԴ ՔՊԼՄՊ.Ք ՔԸՂԿԱ: ԱԴ ՔՄԸԸՐԴԻՄ ՊԼՄՊ.Ք ԻՆԼՈՎ ԻՆԼՈՎ
ՎՃՁԹՀ ՄՅԹ ԻՒՊՀ ՊԼՄՊ.Ք ՈՄՎԲ ՀՅԱՂՄՊՄ. ՔՄԸԸՐԴ:
- Գ) ԱԽՀՁԹՀ ՄՅԹ ԻՒՊՀ ՔՎԸԸՐ ՔԻԸԸ ԱՎԴ ՔՎԸԸ ՀՊԴՆ ՀՈՒՅՅԻՆ ՔԻԸԸ ԱՎԴ
ՔԴՄՔՈՒԴ ՀՅԸ ՏԸԷՒԻ ՈՄՊՄՊՄ ՔԸԸԴ ՔՎԸԸ ՀՊԴՆ ՀՈՒՅՅԻՆ ՏԸԷՒԻ
ՏԸՄԿԱՆ ԱԱՐԸ ԱԱԸՄ ՔԸՂԿԱ:
- Ո) ԱԽՀՁԲ ԻՒՊՀ ՔՄԸԸՐԴՄՀ ՔՏԸԷՒԻ ՄՊՄՊՄ ՎՃՄԴ ՎՃՄԴ
ՈՒՐԴՈՒ ՀՅԸ ԱԱՎ ԱԿՄԱ ՀՅԱՄՈՒԸ ՔԸՂԿԱ:
- Դ) ԻՂՄՊՄ ՄՊՄ ՈՄՆՈՒ ԴՖԸԸՐԴ ԴԿԱՄԹՀ ՈՄՎՄԸ ԴՊՄԸ ՀՅԱՄՈՒԸ
- ՔԸՂԿԱ:

(3) ՔՃԱՔ-ԴԱԺՆ ԻՒՊՀ ԴՊՄՊ ԻՄԼԵ

ՈՅ Մ-Դ-Դ ՀՅԱՄՈՒԸ ՏԸԸ ՄՅԹ ԻՀՅԱՄՈՒԸ ՄՎՅԸԸ ՀԸ ՏԸԸ ԱՎԴ ՔՄՎԸԸՐ
ՏԸԷՒԻՖՀ ՈՄՄԱԸՄ ՄԱՍՀԴ ՔԸՂԿԱ:

Ե) ՄՎՀԱ ՔՀԱՋՈՒՄՆԴ ԿԵԴԱՐԴՄ Հ10,000,001 ՀԸ 250 ՄՎՀԱ ՈԸ ՔՄԴ
ՏԸԷՒԻՖ:

- Ա) ՄՎՀԱ ՔՀԱՋՈՒՄՆԴ ՓՄԸ ՔՄԸ ՀԸ 51 ՀԸ ՈՐԵ ԻՄԴ:
- Բ) ՈՆԵ ՀՎՐ ՄԱՍՀԴ ՔՄՎԸԸՐ ՈՒ/ՄՎԸԸՐ/ ՄՎԸԸ ՀԸ 2 ԿԻՄԸ ԻՄԴ:
- Ծ) ՔՄՎԸԸՐ. ՔՏԸԷՒԻ ՈՆԵ ՊԼՄՊ ՄՅԹ ՔՏԸԷՒԻՖ ՈՆԵ ՔԱՀԸՄ
ԻՆՈՒՄՆԴ ՄՅԹ ԻՄԸ ՔՄՎԸԸՐ. ՈՆԵ ՎԵՐ ՈՒՄՆՈՒ ՈԿԸԸԸ ՈՏԸԷՒԻ
ՔԴԻՒԿ ԿԸԸԸԸ ՄՊՄՈՒԴ ՈՈԼ ՏԸԸԸ ՎՄԸԸ ՄՎՀԱ ՀԱՈՒ:
- Դ) ՈՒՍ ՀՅՎՔ Յ-Ն ՀՅՎՔ (3) ԻԿԸԸ Դ-Ն Ս) ՀԸ Ա) ՈՒՂԱՋԴ ՄՎՀԱԸՖՀ
ՀՅՎՔ Մ-Ն Հ-Ն ՔՄՎԸԸՐ ՔՀԱՋՈՒՄՆԴ ԿԵԴԱՐԴ ՔՄՎԸԸՐ ՔՄԴ:
- Ե) ՈՒՍ ՀՅՎՔ Յ-Ն ՀՅՎՔ (3) ԻԿԸԸ Դ-Ն Ս) ՀԸ Ա) ՔԴՂԱՋԴ Դ-Ն
ՄՎԸԸՄ ՀՄՎԸԸՐ ՄՅԸԸ ՄՎՀԱ ՀՅՎՔ Յ-Ն ՀՅՎՔ (3) ԻԿԸԸ Դ-Ն Ս) ՀԸ Ա)

TCN መሆኑ የሚገበ ተርክክቶች የሚያሳይልታዎን የመራት መጠን የውሳኔ ማስረጃ
ለመዋቅና ማኅድመንት ያቀርባል:

ሀ) ከግምገማ ውጤቱ በመነሳት ጉዳለትና የንብረዱትን በመቀመር ትምህርት እንዲመሰረድ
ያደርግል:

ሻ) በባለሁበታች የሚቀርቡ አስተዳደሪያ የዘርፍ ለውጥ ጥያቄዎችን በመገምገም የውሳኔ
አስተያየትና አዲስና የጥርክክት ተርጋካል ምንም ለበርዕስ ይልካል:

(4) በወረዳ/ከተማ አስተዳደር ጉምጾች ከሚታሩ

ወደ ሁሉ-ገብ እንዲሰነድና ጥርክ የሚገበ ወይም ከእንዲሰነድና መንደርና ጥርክ መሆኑ የሚተርጠ-
ጥርክክቶችን በመመራያው መሠረት የሚገመገም ለሆን የሚገመገሙ ተርክክቶች፡-

ሀ) በቅላላ የእንሰነድመንት ካፕላኬው ከ10,000,001 አስከ 90 ማረጋገጫ በር የሆኑ፡

ለ) የሚፈጥሩት ቅሚ የሥራ እድል 51 እና በለይ የሆኑ፡

ሐ) በለይ አውጭ መሠረት የመሥራያ በታ /መራት/ መጠን አስከ 0.5 ሂከታዊ የሆኑ፡

መ) በዘመና እንቀጽ 30-ና እንቀጽ (4) ከፌዴል ተሸ ሻ) አስከ ከ) የተገለጹት መሰራርቶች
አሽማ ሁኔታ ለገንዘብ የእንሰነድመንት ካፕላኬ የሚታይ ይሆናል፡

ወ) በለሁበታች ወይም የጥርክክቱን ሰነድ የዘርፍ ከንሰልታት ወይም ከማክር ቁርቦ ገልጋ
ለይደርግና ተፈላጊ መረጃ መሰጣት የሚችል መሆን ይለበት ለሆን የሚቀርቡውን ሌጅ
አውጥ በተመለከተ በዘርፍ በጥርክክቱ የተከተቱ ነገሮችን ማመለከትና በበለ ተረጋት
ተወርቶ መቅረብ መቻል አለበት፡

ሸ) በዘመና እንቀጽ 30-ና እንቀጽ (4) ከፌዴል ተሸ ሻ) አስከ ከ) የተገለጹትን ቅድመ-
ሁኔታዎች አማልተው ወደ ሁሉ-ገብ እንዲሰነድና ጥርክ ወይም ከእንዲሰነድና መንደር
እና ጥርክ መሆኑ የሚገበ ተርክክቶች የሚያሳይልታዎን የመራት መጠን የውሳኔ
ማስረጃ ማኅድመንት ያቀርባል፡

ሀ) ከግምገማ ውጤቱ በመነሳት ጉዳለትና የንብረዱትን በመቀመር ትምህርት እንዲመሰረድ
ያደርግል፡

ሻ) በባለሁበታች የሚቀርቡ አስተዳደሪያ የዘርፍ ለውጥ ጥያቄዎችን በመገምገም የውሳኔ
አስተያየትና አዲስና የጥርክክት ተርጋካል ምንም ለበርዕስ ለመምራያው ይልካል፡

17. የጥርክኑ ገዢዎች ከሚታ አይደረገም

(1) በከልል ደረጃ:

- ሀ) የኢትዮጵርያ የንግድ አካባቢ እንከበብ ያይደከተው ያይደከተው ----- ስብሰብ :
- ለ) ከኢትዮጵርያ የንግድ አካባቢ እንከበብ ያይደከተው የኢትዮጵት ፖርክ ተርክኑ ያይደከተው
ድርጅና ከትትል ባለሙያ ----- አባል እና ብርሃና :
- ሐ) የሚመለከተው የኢትዮጵርያ ለማት ያይደከተው ያይደከተው ----- አባል :
- መ) ከኢትዮጵርያ ለማት ዘርፍ የሚመለከተው እንዳለት መሆናዕስ/ባለሙያ..... አባል :
- ወ) ከኢትዮጵርያ የንግድ አካባቢ እንከበብ ያይደከተው ለሽል መሆናዕስ ----- አባል :

(2) በዘንድ ሪፖርት ከተማ:

- ሀ) የኢትዮጵት መግኘፅዎች እንዳለት የንግድ ለማት በድን መሬ ----- ስብሰብ :
- ለ) የኢትዮጵት ፖርክ ያርፈና ከትትል ባለሙያ ----- አባል እና ብርሃና :
- ሐ) የኢትዮጵርያ ለማት በድን መሬ ----- አባል :
- መ) ከኢትዮጵርያ ለማት ዘርፍ የሚመለከተው እንዳለት መሆናዕስ/ባለሙያ..... አባል :
- ወ) ከኢትዮጵት መግኘፅዎች እንዳለት የንግድ ለማት በድን ለሽል መሆናዕስ --- አባል :

(3) በወረዳ/ከተማ አስተዳደር:

- ሀ) የኢትዮጵት መግኘፅዎች እንዳለት የንግድ ለማት በድን መሬ ----- ስብሰብ :
- ለ) የኢትዮጵት ፖርክ ያርፈና ከትትል ባለሙያ ----- አባል እና ብርሃና :
- ሐ) የኢትዮጵርያ ለማት በድን መሬ ----- አባል :
- መ) ከኢትዮጵርያ ለማት ዘርፍ የሚመለከተው እንዳለት መሆናዕስ/ባለሙያ..... አባል :
- ወ) ከኢትዮጵት መግኘፅዎች እንዳለት የንግድ ለማት በድን ለሽል መሆናዕስ --- አባል :

ክፍል ስጥት መብቶች እና ግዢታዸች

18. መብቶች

- (1) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 4 ዘላጊ አንቀጽ (12) የተገለጹውን መሰረት በመሰረት የሚያጠቃለ
ከሆነ የባንክ ትራንስჩናዎችን እና በግ አካወንት ያለመጣዋቁ፤
- (2) የመሬት ካሳ ከፍለው ወደ ሁሉ-ገበ አንቀጽ መንድር/ጥርኩ ወይም ከሁሉ-ገበ
አንቀጽ መንድር/ጥርኩ ወጪ የሚገቡ ባለሔብቶች ከባንክ ትራንስჩናዎችን ወጪ በግ
አካወንት አንቀጽ ያለመጣዋቁ፤
- (3) የመሬት ካሳ ከፍለው የሚገቡ ጥርቃኑች የከፈልት የመሬት ካሳ ገዢዎ የለን
ከፍያውን የሚሰሩን ሆኖ አስተካተኛ ይረዳ የለን ከፍያ ሰይጠዋቅ የመስተኞች መብቶች
አሳቸው::

19. ግዢታዸች

- (1) ባለሔብቱ መሬቱን ከተረከበ በቻላ የጥርቃኑችን አፈጻጸም ለመከታተል፤ ለመደገፍና
ለመቆጣጠር ለማሳጠና የተቋሙ ሲለሆወችና ባለሙያወች የሚያስፈልጋ ማኅቃወርያ
መረጃወች የመስጠት፤
- (2) ባለሔብቱ መሬቱን ከተረከበ በቻላ የጥርቃኑችን አፈጻጸም በግንባታ ዕቅድ መሠረት
ቦየሰበት ወሩ ሰይቀራረጥ በየደረሰው ለማግኘት የበርው መዋቅሮች እና የጥርኩ
ልማት ከርጥራዎችን በለበት ከተማ ለጥርኩ ለማት ከርጥራዎችን ለጥርኩ የሚደረግ፤
- (3) የሚታወችን ወደ ወጪ አገር አንድማልከ ወል ገዢው በታ የተረከበ ባለሔብቱ
መይም የሚታወችን ወደ ወጪ ለማልከ ቁጥርወች በግብዓትነት የሚያቀርቡ
በለሔብቱ በገቢት ወል መሠረት አየፈልጋው ሲለመሆናቸው የሚታወች ከሆነውን ባሙት
መጨረሻ ፌዴራል በገቢት ወል መሠረት በየኖሙቱ የግዢና ስያዊ ወልና ይረዳ
ማረጋገጫ በየደረሰው ለማግኘት የበርው መዋቅሮ የሚቀረብ፤
- (4) ባለሔብቱ በአካባቢ ተጽዕኖ ግምገማ (Environmental Impact Assessment)
መሠረት ያመለከታቸውን የአካባቢ ተጽዕኖን ለመከለከል የሚያስችሉ ተከናወቸውን
ከጥርቃኑቱ ጉንባታ ጉን ለነን የመፈጸም፤
- (5) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 5 ስር በተዘረዘሩት መሰራርት መሠረት ተወካይነው መሬት
የተሰጥቶው ባለሔብቱ ማውጣሪያ መሰራርትን ለማማረቻቸው በገቢት ወል መሠረት
የመፈጸም፤
- (6) ባለሔብቱ ባቀረበው ጥርቃኑት መሠረት በታ ከተረከበና የግንባታ ፕቃድ ከወሰድ በቻላ
በከራይ የግንባታ ዓይነት መሠረት በታ የመገኘበት፤

- (7) መሬት የተሰጠው ባለሁበት የግንባታ ል.ቁድ ከማግኘቱ በዚት የአካባቢ ተስፊና ብቻ ብቻ
ማረጋገጫ የሚከራብ፣
- (8) የአገር ወሸጥ ባለሁበትና በመጠቀም አገር የሚኖሩ ትወልደ-እትዮጵያውያን ባለሁበትና
ጥርክሬት አቅርቦዎ ተግባራዊ ካልሆነ በጀት መሬት ለመወሰድ አንድ ለማንኛ
ል.ቁልቻው የጠቅላላ የኢትዮጵያውያን ክርታለን 5 በመቶ በዘመን አካውንት የሚለዋል.
- (9) የመሥራይ በታ/መሬት የወሰኑ ባለሁበትና በጠቅላላ ወል መሬት ወል አረጋግጣ
ካልበት መሬቱ ተነጥቃ ወል መሬት ባንክ እንዲሚገባ የሚውቁ፣
- (10) በዘመን አንቀጽ 30-ኩ አንቀጽ (8) መሬት የመሥራይ መሬቱ/በታው ለለለ ባለሁበት
እንዲተለለና ሌጅነግ በታው የሚተለለፍልት ባለሁበት የመሬት ካሳውን ወቻቻ
ግምት ከፍለው የሚወሰድ ሌማን፤ በግለሰብ የተከፈለ የመሬት ካሳ ከሆነ መሬቱ ተነጥቃ
በሚተለለፍበት ዘዴ የሚተለለፍልት ባለሁበት ለተነጠቀው ባለሁበት የሚከፍልው
የመሬት ካሳ የተነጠቀው ባለሁበት ቅድም ሌላ የከፈለውን ካሳ በታ እንዲሚሆን
የሚውቁ፡፡
- (11) ለአምራች እንዲከተሉ የተሰጠን የመሰራይ በታ/መሬት ለግለሰብ በበድር ወይም በለለ
እና ማስያዝ አይችልም፡፡

20. በዘመን አካውንት የተያዘን ገንዘብ ለለመልቀች፡-

- (1) ለአቅም ማሳያ በንግድ አካውንት የተያዘን ገንዘብ የሚለቀው የጥርክሬቱ የመሬት
ግንባታ (Foundation work) መቻመና በበድር መዋቅር ሌላል መሄንዳለ እና
በጥርክሬት ለማት ከርሱዎችን ባለበት በከርሱዎችን ባለሙያዎች ሌሎች ገንዘብ መሬት በመለ
የሚለቀቁ ይሆናል፤
- (2) ባለሁበትና የአቅም ማሳያ የባንክ ትራንካክነት ከእንደ የፋይናንስ ተቁም በለይ ማቅረብ
የሚቻል ሌማን፤ እንደ ባለበት በዘመን አካውንት የሚያቀርቡት ይግሞ ከእንደ የፋይናንስ
ቁጥር በታ ይሆናል፤
- (3) ለአምራች እንዲከተሉ የተሰጠን መሬት ቅንቃቸው መለሰ በመለሰ ተጠናቀቁ የሚት
ማማሪት ከመቻመና በራት መሰጥ፤ መለወጥ ወይም ለሚ ወገን ማስተላለና
አይችልም፤
- (4) በተሳሳይ እና በሽርከና ማኅበር ላይ ለአምራች እንዲከተሉ የተሰጠን መሬት
ግንባቸው መለሰ በመለሰ ተጠናቀቁ የሚት ማማሪት ከመቻመና በራት ጥርክሬቱ
ል.ማማሪው በመመሥራች ይከናና እና መተካክሮች ይገበ ሌላ ከነበሩት አባላት ወጪ
በባለቤትነት ይዘው መገኘት አይችልም፤

- (5) የመዋቅና በለመ.ቁ ለማምጣዊ የሚቀርብን ጥርቃኑት በረሰ አዘጋጅቶ ከተገኘና ይህም
በማስረጃ ስራታት አጋዥ አጋጥሬ የሚውልድ ይመናል::
- (6) በዚህ መመሪያ መሰተኞች የማይቻሉ የኢንድስትሪ ጥርቃኑቶች ካለ በልዩ ሆኖታ
ቦየደረጃው በማግኘው የበርሃው መዋቅር አስተያየት አየተሰጠ በከልሉ ኢንዲስትሪና
እንስቲትዩት በርሃው በተሳታፊ ውስጥ የሚያገኙ ይመናል::

ክፍል ስምንት
ልዋ ሌዋ ደንጋጌዎች

21. ተፈጻሚነት የማይቻሉ ተቻች

- (1) በበርሃው ወደ ሁ-ለ-ንብ ኢንዲስትሪ ጥርካና ከለከተር ማስከላት የሚገባ የኢንዲስትሪ
ጥርቃኑቶችን የሚፈጸማል የመሏት መጠን ለመውሉን የውጭው መመሪያ ቅጽC 01/2013
በዚህ መመሪያ ተሽርሏል::
- (2) ከዚህ መመሪያ የርሃው የሚፈጸማ ማናቸውም መመሪያ ወይም ለርከሳር ወይም ለማቅረብ
አሁን ይህ መመሪያ ከዚህበት ቤቱ ይሞር ተፈጻሚ እናይምንም::

22. መመሪያውን ስለማስረዥም

- (1) በየደረጃው የሚገኘ የበርሃው መዋቅር እና ጥርካች ለማት ከርፖራሽን ባለቤት ከተማች
ከርፖራሽኑ ይህን መመሪያ ተፈጻሚ እንዲሆን ያደርጋል::
- (2) ይህን መመሪያ በሙተጋበር ሂደት ኢንደን ለው አለማበብ ለመጥቀም ወይም ለመተካት
በማስረጃ አለማበብ የተረካሙ በየደረጃው የሚገኘ የበርሃው ባለመ.ቁ ወይም ገልፎ አግባብ
ባለው አገልግሎት ተመዝግበ ይመናል::

23. መመሪያውን ስለማሻሻል

አስፈላጊ በሆነ ቤቱ በርሃው ይህን መመሪያ ለያዝነስ ይችላል::

24. መመሪያው የሚወናበት ቤቱ

ይህ መመሪያ የበርሃው ቤቱ ከፈረመበት ከቀን -----2015 ዓ.ም ይሞር የወና ይመናል::

 እንደሆነ አገልግሎት አሁን
 ቤቱ ቤቴ